Τὸ φύλλον Δραχμὲς 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2 1/2 πέννες

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἐλθὲτ παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία Δραχμὲς 75. Ἑξάμηνος δραχ. 40. Τρίμηνος δραχ. 22.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος *Ἐν Ἀθήναις, 30 Ὀκτωβρίου 1920* *Ἔτος 48ον.—Ἀριθ. 48*

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο.—

Νά τον! ἀνέβηκε ἀπάνω σ' ἕνα τραπέζι, καὶ χορεύει τραγουδώντας ἕνα χορὸ ποὺ τοῦ τὸν εἶχε μάθει ἡ μητέρα του σὰν ἦταν μικρός... Μὰ τὸ τραπέζι δὲν εἶναι πολὺ στερεὸ κι' ἄξαφνα πατατράκ! τὸ τραπέζι γέρνει, ὁ Τζὰκ πέφτει καὶ μαζί του πέφτουν καὶ σπάζουν μὲ κρότο ἕνα σωρὸ πιατικὰ καὶ ποτήρια!

...Καθισμένος τώρα σ' ἕνα πάγκο, στὴ μέση μιᾶς ἔρημης, ἄγνωστης πλατείας, ὅπου ὑψώνεται μιὰ ἐκκλησιά, ἔχει ἀκόμα στὸ νοῦ του τὰ τραγούδι τοῦ χοροῦ. Εἶναι τὸ μόνο ποὺ ἀπομένει στὸ κεφάλι του, ἀδειανὸ κι' αὐτὸ σὰν τὸ πουγγί του. Ὁ μούτσος; Ἀφαντος! Ὁ Βεντούζας; Χάθηκε κι' αὐτός! Εἶναι ὁλομόναχος στὴν κρύα ἐρημιὰ καὶ στὸ σκοτάδι ποὺ μόλις τὸ διαπερνοῦν τὰ λίγα φανάρια ἐκείνης τῆς πλατείας.

Ὕστερ' ἀπὸ τὶς φωνές, τὰ τραγούδια, τὰ δάκρυα, τὴν ἀπελπισία, τὴ μεγάλη χαρά, ὁ Τζὰκ ἔφτασε στὸν τρόμο. Τώρα φοβᾶται. Φοβᾶται τὴ νύχτα καὶ τὴ μοναξιά. Κι' ἐκεῖ ποὺ κάθεται, ἕτοιμος νὰ κλείσῃ τὰ μάτια του νὰ κοιμηθῇ,—ἢ καλύτερα νὰ βυθισθῇ σὲ μιὰ νάρκη ποὺ δὲν θᾶταν καθόλου ὕπνος,—ἀκούει ἄξαφνα μιὰ φωνή, φωνὴ γνωστότατη, φωνὴ σωτηρίας κι' ἀπελευθέρωσης, ποὺ τὸν ξυπνᾷ:

— Καπέλλα! καπέλλα! καπέλλα!

— Μπελιζαίρ! φωνάζει.

Εἶναι ὁ γυρολόγος. Ὁ Τζὰκ προσπαθεῖ νὰ σηκωθῇ, νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ πῶς «ἤπιε λιγάκι», μὰ δύσκολα τὸ καταφέρνει. Ὁπωσδήποτε τώρα στηρίζεται ἀπάνω στὸ φίλο του καὶ, κουτσακούτσα σὰν κι' ἐκεῖνον, περπατεῖ. Ὁ Μπελιζαίρ τὸν μαλώνει καὶ τὸν ὁδηγεῖ. Ποῦ εἶναι; ποῦ πᾶνε; Νὰ προκυμαῖες φωτισμένες κι' ἔρημες. Νὰ κι' ἕνας σταθμός... Ἄ, τί καλὰ ποὺ μπορεῖ νὰ καθήσῃ πάλι, νὰ κοιμηθῇ σ' ἕνα πάγκο!

Μπά! τί συμβαίνει; τί τοὺς ἔκαμε; Τὸν ξυπνοῦν, τὸν σκουντοῦν, τὸν σπρώχνουν. Κάτι ἄνθρωποι τοῦ μιλοῦν δυνατά, ἄσχημα. Τοῦ πιάνουν καὶ τοῦ βένουν τὰ χέρια μὲ ἀλυσίδες. Δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰντισταθῇ, γιατὶ ἡ νύστα του εἶναι πιὸ δυνατὴ ἀπ' ὅλα. Τώρα κοιμᾶται σὲ κάτι ποὺ μοιάζει μὲ βαγόνι. Κοιμᾶται ὕστερα μέσα σ' ἕνα πλοῖο

«—Ἐσύ σαι, Μπελιζαίρ;» (Σελ. 382, στ. α'.)

ὑπνοβάτης, τὸν ρίχνουν ἐπιτέλους σ' ἕν' ἀχυρόστρωμα, ὅπου μπορεῖ νὰ ξαπλωθῇ καὶ νὰ κοιμηθῇ ὅσο θέλει. Ἀπὸ τὸ φῶς καὶ τὸ θόρυβο τὸν προστατεύει κεῖ-μέσα μιὰ πόρτα καὶ δυὸ πελώριαι σύρτες, ποὺ τοὺς βάζουν ἀπέξω μὲ κρότο.

ΣΤ'.

Ἡ κακὴ εἴδηση

Τὸ πρωΐ, ἕνας φοβερὸς κι' ἀλλόκοτος θόρυβος ποὺ γινόταν ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του, ξύπνησε ἀπότομα τὸν Τζάκ.

Ὤ, τὸ ἀπαίσιο ξύπνημα τοῦ μεθυσιοῦ, τί φοβερὴ δίψα, τί μούδιασμα σ' ὅλο τὸ σῶμα, κι' ἔπειτα τί ντροπή, τί τύψη, τί ἀγωνία! Ὅλ' αὐτὰ τὰ αἰσθάνθηκε ὁ Τζὰκ ἀνοίγοντας τὰ μάτια, καὶ μάλιστα πρὶν θυμηθῇ καλὰ καλὰ τὰ χθεσινά...

Ἦταν σκοτάδι ἀκόμα καὶ δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνῃ τὰ πράγματα· καταλάβαινε ὅμως πῶς δὲν βρισκόταν στὴν καμαρούλα του. Δὲν ἔβλεπε πουθενὰ τὸ παραθυράκι ἐκεῖνο ποὺ καὶ τὴ νύχτα ἀκόμα ἔλαμπε, γεμάτο οὐρανὸ μὲ ἄστρα. Ποῦ βρισκόταν λοιπόν; Σὲ μιὰν ἄκρη, κοντὰ στὸ στρῶμα του, διασταυρωνόνταν ἀλυσίδες, μακαράδες καὶ βαριὰ κρεμαστάρια.

Ἄξαφνα ὁ ἀλλόκοτος θόρυβος ποὺ τὸν εἶχε ξυπνήσει πρὸ ὀλίγου, ξανάρχισε. Ἦταν σὰν τρίξιμο ἀλυσίδας ποὺ ξετυλίγεται κι' ἔπειτα μιὰ δυνατὴ κωδωνοκρουσία μεγάλου ρολογιοῦ. Μὰ τὸ ρολόγι αὐτὸ τὸ γνώριζε: Δυὸ χρόνια τώρα τἄκουγε νὰ χτυπᾷ, χειμώνα, καλοκαίρι, μεσημέρι, βράδυ, πρωΐ...

Βρισκόταν λοιπὸν στὸ Ἰντρέ. Ναί, μὰ τὶς καμπάνες αὐτὲς τὶς ἄκουγε συνήθως πιὸ ψηλά, πιὸ μακριά. Πῶς τὸν ξεκούφαιναν τώρα ἀπὸ τόσο κοντά; Λὲς κι' ἦταν μέσα στὸ πυργάκι τοῦ ρολογιοῦ, στὴν ἀψηλὴ ἐκείνη κάμαρα ὅπου φυλάκιζαν καμμιὰ φορὰ τοὺς ἀτάκτους μαθητευόμενους. Χωρὶς ἄλλο κεῖ-μέσα ἦταν. Μὰ γιατί; τί εἶχε κάνει;

Καὶ θυμήθηκε τὰ χθεσινά. Ὤ, τί φρίκη!.. Στὸ λίγο φῶς ποὺ ἔμπαινε τώρα στὴν κάμαρα,—φῶς ποὺ ξεσκότιζε καὶ τὸ νοῦ του,—ἔβλεπε μιὰ γαλάζια ζώνη λερωμένη κι' ἕνα ναυτικὸ καπέλλο χωρὶς κορδέλλα. Νὰ καὶ μιὰ πίπα... καὶ τρίμματα καπνοῦ στὶς τσέπες του... καὶ κάτι λίγα λιανά... Αὐτὰ μαρτυροῦσαν, αὐτὰ τὸν ἔπειθαν, πῶς ἡ χθεσινή του ἡμέρα, ποὺ θυμόταν μιὰ-μιὰ ὅλες της τὶς τρέλλες, δὲν

«—Ἐσύ σαι, Μπελιζαίρ;»

καί, μ' ὅλο τὸ κρύο ποὺ κάνει, ροχαλίζει.

Τὸν ξαναξυπνοῦν, τὸν παίρνουν, τὸν τραβοῦν, τὸν σπρώχνουν.

Ἀλλὰ τί ἀνακούφιση ὅταν, μετὰ τὴ φοβερὴ αὐτὴ ὁδοιπορία ποὺ τὴν πέρασε σὰν ὑ-

ήταν ένα κακό όνειρο. Τήν είχε ζήσει άληθινά. Καί πώς ντρεπόταν! πώς ήθελε νά μή θυμάται τίποτα! πώς θύμωνε μέ τόν έαυτό του! καί τί! πικρά πού άναστέναζε!..

Σ' ένα του στεναγμό, δυνατότερο κάπως, τοῦ ἀποκρίθηκε ἄξαφνα ἕνας ἄλλος. Δέν ἦταν λοιπόν μόνος στή φυλακή;.. Κοίταξε τότε καλύτερα κι' εἶδε ἕναν ἄνθρωπο καθισμένο κεῖ πέρα στό πεζουλάκι τοῦ τοίχου. Γρήγορα γνώρισε τή μαύρη σιλουέττα πού διαγραφόταν πάνω στό λευκό ἀσβεστόχρισμα: Ἦταν ὁ Μπελιζαίρ!

Ἀλλά τί γύρευε κεῖ μέσα ὁ Μπελιζαίρ;.. Ὁ Τζάκ θυμήθηκε ἀμύδρα πώς χθές βράδυ, σέ κάποιο σταθμό, ὁ γυρολόγος τόν εἶχε ὑπερασπισθεῖ. Εἶχε γίνει κάποια πάλη καί τά καπέλλα τοῦ φτωχοῦ εἶχαν σκορπισθεῖ ἐδῶ κι' ἐκεῖ σά νά τά πῆρε ὁ ἄνεμος.

— Ἐσύ 'σαι, Μπελιζαίρ;

— Ναί, ναί, ἐγώ εἶμαι, ἀποκρίθηκε ὁ γυρολόγος μέ βραχνή φωνή καί σέ τόνο ἀπελπισίας.

— Μά γιά τόνομα τοῦ Θεοῦ, τί κάναμε καί μᾶς ἔκλεισαν ἐδῶ μέσα σάν κακούργους;

— Τί ἔκαμαν ἄλλοι δέν ξέρω καί δέν ἀνακατεύουμαι· ξέρω μόνο πώς ἐγώ δέν ἔβλαψα κανένα κι' ἦταν μεγάλη τους ἡ κακία νά μοῦ καταστρέψουν ἔτσι τά καπέλλα μου.

Καί στάθηκε μιά στιγμή μέ τά μάτια στό κενό, σά νἀβλεπε ἀκόμα μπροστά του τά καπέλλα του σκόρπια, πατημένα, ζουλημένα, σπασμένα, ἄχρηστα! Τό ὅραμα αὐτό δέν τόν ἄφησε νά κοιμηθῆ ὁλημύχτα...

— Λές νά μοῦ τά πληρώσουν τουλάχιστο; ξανάρχισε. Γιατί ἐγώ τί φταίω σ' ὅλ' αὐτά; Νά τούς πῆτε σεῖς πώς ἐγώ... ἐγώ δέν σᾶς βάθηβσα καθόλου γιά νά κάνετε αὐτό τό πράμμα.

— Ποιό πράμμα; Τί ἔκαμα ἐγώ; ρώτησε ὁ Τζάκ μέ πεποίθηση πώς δέν εἶχε κάνει δά καί κανένα κακούργημα.

Ὕστερα ὅμως σκέφθηκε πώς μέσα σ' ὅλα ἐκεῖνα πού εἶχε κάνει χθές μεθυσμένος, μπορεῖ νἄταν καί τίποτα πιό βαρύ, πού νά μή τό θυμόταν. Καί ρώτησε τόν Μπελιζαίρ μέ κάποια τρεμούλα:

— Τελοσπάντων, γιά τί πράμμα μέ κατηγοροῦν;

— Λένε... μά γιατί θέλετε νά σᾶς τό ξαναπῶ ἐγώ; Θά ξέρετε βέβαια τί λένε...

— Μά ὄχι! σοῦ ὁρκίζομαι!

— Λοιπόν λένε πώς ἐσεῖς... ἐσεῖς κλέψατε...

— Ἔκλεψα; τί;

— Τήν προῖκα τῆς Ζεναΐδας.

— Μ' αὐτό εἶναι ἀτιμία! φώναξε ἀμέσως ὁ Τζάκ μέ θλίψη κι' ἀγανάκτηση. Τό πιστεύεις ἐσύ, Μπελιζαίρ;

Ὁ γυρολόγος δέν ἀποκρίθηκε. Στό Ἰντρέ ἦταν βέβαιοι ὅλοι πώς ὁ Τζάκ ἦταν ὁ κλέφτης κι' οἱ χωροφύλακες πού τούς εἶχαν πιάσει χθές, μιλώντας μπροστά στόν Μπελιζαίρ, τόν εἶχαν πείσει κι' αὐτόν. Ὅλες οἱ ἐνδείξεις ἐβάρυναν τόν μαθητευόμενο. Μόλις μαθεύτηκε στό ἐργοστάσιο ἡ κλεψιά, οἱ ἐργάτες ὑποπτεύθηκαν τόν Τζάκ πού ἴσα-ἴσα κεῖνο τό πρωΐ δέν εἶχε πάει στή δουλειά του. Ἤξερε, βλέπετε, τί ἔκανε ὁ Ναντάς, ὅταν τόν ἔσπρωχνε νά τό σκάσῃ... Ἔπειτα τό ταξίδι, τό γλέντι, τό μεθύσι, ἡ κραιπάλη ὅλης ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἀπό τό πρωΐ στήν ταβέρνα τοῦ Ἰντρέ, ὡς τό βράδυ στό σιδηροδρομικό σταθμό τῆς Νάντης, ὅπου τόν ἔπιασαν τέλος μέ τό «συνέγοχό» του τή στιγμή πού ἔβγαζαν εἰσιτήρια γιά νά φύγουν ποιός ξέρει πού... Ὅλ' αὐτά δέν ἦταν ἐνοχοποιητικά;.. Καί τό σπουδαιότερο: τά χρυσά εἰκοσάφραγκα πού ὁ μικρός ἔβγαζε ἀπό τήν τσέπη του καί τά ξόδευε μέ τόση ἀπονιά...

Ἕνα μόνο ἦταν τό σκοτεινό, τό ἀνεξήγητο: Τί ἔγιναν οἱ ἕξη χιλιάδες τῆς Ζεναΐδας; Στό πουγγί τοῦ Μπελιζαίρ δέν βρῆκαν παρά τήν «πούλησῃ» τῆς ἡμέρας του. Καί στίς τσέπες τοῦ Τζάκ δέν ὑπῆρχαν πιά παρά τά «ρέστα» πού τούχαν δώσει ἐδῶ κι' ἐκεῖ σέ λογῆς-λογῆς χάλκινα κι' ἀσημένια νομίσματα. Τιποτένια πράμματα. Δέν μποροῦσε ὅμως νἄχε ξοδέψει ἕξη χιλιάδες φράγκα, σέ δέκα ὧρες, στά καπηλειά! Κάπου θἄχε κρύψει τά πολλά. Κι' αὐτό ἔπρεπε τώρα νἀναχαλύψῃ.

Ἅμα ξημέρωσε, ὁ διευθυντής ἐπρόσταξε νά τοῦ φέρουν τούς «ἐνόχους». Κι' οἱ δυό ἐκεῖνοι μπῆκαν στό γραφεῖο του σάν ἔνοχοι ἀληθινοί, χλωμοί, λασπωμένοι, ξεσχισμένοι, φοβισμένοι. Ὁ Τζάκ τουλάχιστο εἶχε τή χάρη τῆς νιότης· ὁ κακόμοιρος ὅμως ὁ Μπελιζαίρ, τόσο ἄσχημος ἀπό φυσικό του, γινόταν ἀπαίσιος στά χάλια ἐκεῖνα. «Τί κακοῦργος!» θἄλεγε ὅποιος τόν ἔβλεπε. Καί θά σχημάτιζε τήν πεποίθησῃ πώς αὐτός ὁ ἄθλιος εἶχε παρασύρει στό ἔγκλημα τό καλό, τό σεμνό κι' εὐγενικό ἐκεῖνο παιδί.

Περνώντας τό διάδρομο, γιά νά μπῆ στό γραφεῖο, ὁ Τζάκ εἶδε μαζεμένα ἐκεῖ πολλά πρόσωπα γνωστά του ἀπό χθές... Τοῦ θύμισαν πάλι ὅλους τούς σταθμούς τῆς φοβερῆς του ἡμέρας καί τόν ἔκαμαν νά κατεβάσῃ τό κεφάλι ἀπό ντροπή. Καί παρουσιάσθηκε μπροστά στό διευθυντή σκυφτός, ταπεινός, δακρυσμένος, ἕτοιμος νά γονατίσῃ ζητώντας ἔλεος.

Στό γραφεῖο δέν ἦταν παρά ὁ διευθυντής, καθισμένος μπροστά στό παράθυρο, στή μεγάλη του πολυθρόνα, κι' ὄρθιος κοντά του, μέ τό σκούφο στό χέρι, ὁ μπάρμπα-Ρουντίκ. Οἱ δυό κληρονόμοι τῆς ὁποίας εἶχαν κατεβάσει τούς «κλέφτες», στάθηκαν στήν πόρτα γιά νά προσέχουν τόν Μπελιζαίρ. Τούς φαινόταν τόσο ἐπικίνδυνος!

Βλέποντας τόν ἀρχιεργάτη, ὁ Τζάκ ὁρμήθηκε, σχεδόν ἀπό ἔνστικτο, νά πάγκοντά του, νά τοῦ τείνῃ τό χέρι, νά τοῦ ζητήσῃ τήν προστασία του, τή βοήθεια του. Ἀλλά κόπηκε, ἅμα παρατήρησε τή σοβαρότητα, τήν αὐστηρότητα καί προπάντων τή λύπη πού ἔδειχνε τό πρόσωπο τοῦ μπάρμπα-Ρουντίκ.

— Ἄκουσε, Τζάκ, τό εἶπε ὁ διευθυντής. Γιά τήν ὑπόληψη τοῦ καταστήματος πού διευθύνω, γι' ἀγάπη τῶν γονέων σου, ἀπό οἴκτο ἀκόμα σέ σένα πού εἶσαι τόσο νέος κι' ὡς τώρα ἔδειξες τόσο καλή διαγωγή, παρακάλεσα ἀντί νά σέ στείλουν στή Νάντη, νά σάρῃσουν ἐδῶ καί νά περιμένουν λίγες ἡμέρες πρίν ἀρχίσουν τήν ἀνάκριση. Ἀπό σένα λοιπόν ἐξαρτᾶται νά μείνῃ τό πρᾶγμα μεταξύ μας. Νά, ἐσύ, ὁ Ρουντίκ κι' ἐγώ θά τά κανονίσουμε, χωρίς νἀνακατευθῆ ἄλλος κανείς. Δέν ἔχεις παρά νά φανερώσῃς, νά ἐπιστρέψῃς τό ὑπόλοιπο...

— Μά, κύριε...

— Μή μέ διακόπτῃς, ὕστερα θά ἐξηγηθῆς... τό ὑπόλοιπο τῶν ἕξῃ χιλιάδων φράγκων πού ἔκλεψες, γιατί δέν μπορεῖ βέβαια νά τά ξόδεψες ὅλα σέ μιά μέρα. Ἔτσι; Λοιπόν δός μας ὅσα σοῦ μένουν, κι' ἐγώ νά σέ στείλω στούς γονεῖς σου χωρίς νά πάθῃς ἄλλο τίποτα.

— Μέ συγχωρεῖτε, ἔκαμε δειλά ὁ Μπελιζαίρ, προχωρώντας μισό βῆμα μ' ἕνα χαμόγελο πολύ γέμισε τό πρόσωπό του ρυτίδες. Μέ συγχωρεῖτε...

— Τί ἀγαπᾶτε; τόν ρώτησε μέ ψυχρό, περιφρονητικό βλέμμα ὁ διευθυντής.

Ὁ Μπελιζαίρ δείλιασε περισσότερο, κατάφερε ὅμως νά πῆ:

— Μά... γιά τά καπέλλα μου...

Ἀφοῦ κανονίσθηκε τό ζήτημα τῆς κλεψιᾶς, μοῦ φαίνεται πώς μπορεῖτε τώρα νά μιλήσετε καί γιά τά καπέλλα μου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΖΩΑ

Ζοῦνε κι' αὐτά κάτω ἀπ' τόν ἥλιο,—ὠϊμένα!
Στή γῆ τῶν πόνων, στή μητρυιά τή γῆ...
Ζοῦνε κι' αὐτά μαζί μας τά καϊμένα,
Καί μέ πιό θάρρος, πιό ὑποταγή.

Τόν ἴδιο τόν ἀέρα νύχτα-μέρα
Δέν παύουν ν' ἀναπνέουν μαζί μέ μᾶς,
Ἀνίδεα μέσ' σ' αὐτή τήν ἀτμοσφαῖρα
Πού χυσώνει ὁ Ἥλιος-βασιλιάς.

Στωϊκά σαλεύουν μέσ' στό τριχωμά τους·
Τρῶνε, κοιμοῦνται, ἠλιάζουντ' ὅπου βροῦν.
Θἄχουν κι' αὐτά, θἄχουν τά μυστικά τους
Καί λύπες πού νά ποῦνε δέν μποροῦν...

Κάποιες φορές ἡ σκοτεινή ψυχή τους
Στή λάμψῃ τῶν ματιῶν τους θἀνεβῆ,
Καί τότε, ἄν τύχῃ κι' ἀκουστεῖ ἡ φωγή
Συλλογισμένοι μνήσκουμε, βουβοί! [τους.

ΣΤΕΦ. ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

ΤΟ ΣΤΕΡΝΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

Τό πρῶτο παραμύθι πού μοῦ εἶπε ἡ ντανά μου, χάνεται μές στά βάθη τῆς μνήμης μου. Μοῦ φαίνεται ὅμως πώς ἔλεγε γιά δράκους καί γιά βασιλοπούλες καί γιά βασιλόπουλα πού σκότωναν ἄγρια θηριά καί πέρνανε ὄρη καί βουνά γιά νά τίς γλυτώσουν. Κι' ἐγώ, μικρό παιδί, ξαπλωμένο στό κρεββατάκι μου, τήν ἄκουγα μέ ὀρθάνοικτα μάτια, κρατώντας μέ ἀγωνία τήν ἀναπνοή μου. Κι' αὐτό τό παραμύθι τό ἀκολούθησαν ἄλλα κι' ἄλλα, κι' ἐγώ τ' ἄκουγα ὅλα μέ τήν ἴδια προσοχή, καί ζήταγα δεύτερο μόλις τέλειωνε τό πρῶτο, καί στήλωνα τά νυσταγμένα μάτια μου γιά νά μήν χάσω τό τέλος, καί ἀποκοιμιόμουνα σφίγγοντας στά χέρια μου τό ρικνωμένο χέρι τῆς ντανᾶς.

Καί στόν ὕπνο μου ἐξακολουθοῦσα νά βλέπω ἀκόμη τίς βασιλοπούλες καί τά βασιλόπουλα καί τούς ἀρπῆδες μέ τά φοβερά χείλια, πού τό ἕνα ἀκούμπαγε στή γῆ καί τό ἄλλο στόν οὐρανό.

Ἀπό τότε πέρασαν πολλά πολλά χρόνια. Ἡ ντανά μου δέν ἐρχόταν πιά νά μέ σκεπάσῃ στό κρεββάτι μου καί νά μέ ἀποκοιμίσῃ μέ παραμύθια. Τώρα πήγαινα ἐγώ καί τήν ἔβλεπα στό ἀπόκεντρο σπιτάκι της καί τήν ἔβρισκα πάντα νά κάθεται στήν αὐλή, κάτω ἀπ' τό γέρικο πεῦκο, μέ τήν αἰώνια κάλτσα στό χέρι. Καί πάντα γινόταν οἱ ἴδιες χαρές ὅταν μέ βλέπανε, καί πάντα ἔτρεχε ἡ κόρη της καί μούφερνε τό δίσκο μέ τό πετιμέζι καί μέ τήν ξερή μουσταλευριά, καί πάντα ἀρχίζαμε νά μιλᾶμε γιά τά παλιά.

—Θυμᾶσαι, ντανά, τή ζάχαρη πού ἔπαιρνα κρυφά ἀπ' τό μπουφέ ὅταν ἤμουν μικρή; Καί τά καλτσοξύλά σου πού σοῦ τἄκρυβα καί μέ κυνηγοῦσες ἔπειτα ἐσύ μέ τήν παντόφλα;

Ἡ ντανά κουνοῦσε τό κεφάλι της.

—Ἀμ πῶς δέν τά θυμᾶμαι; Ἤσουνα μιά ζευζέκα!

—Καί τά παραμύθια, ντανά, τά θυμᾶσαι, τά παραμύθια; Τά Κιτρολέϊμονα καί τήν Ἀμοιρη καί τό Βωϊδοκέφαλο;

—Πῶς, πῶς; Καί τόν Κουκκάκη καί τό Κατσικάκι καί τόν Κουμπάρο τό Χάρο.

—Τόν Κουμπάρο τό Χάρο; Δέν τό ξέρω αὐτό, ντανά, δέν μοῦ τό χεις πεῖ.

—Μπά, σοῦ τόπα μά τό ξέχασες.

—Ὄχι ντανά μου, πές μου το τώρα, νά χαρῆς τήν κόρη σου.

—Καλέ, δέν ντρέπεσαι, κοτζάμ κορίτσι, νά θέλῃς παραμύθια; Μπά, σέ καλό σου.

—Ὄχι, ντανά μου, πές μου το γιατί ἀλλοιῶς θά θυμώσω.

—Καλά, γιέ μου, καλά, νά στό πῶ. Κι' ἄρχισε νά μοῦ λέῃ τό παραμύθι γιά τόν φτωχό, πού τοῦ βάφτισε ὁ Χάρος τό παιδί του. Κι' ἐγώ τήν ἄκουγα μέ τήν ἴδια προσοχή, ὅπως ὅταν ἤμουν μικρό παιδάκι καί παρακολουθοῦσα τό Χάρο καί τόν κουμπάρο του σ' ὅλες τους τίς περιπέτειες.

Στό τέλος ἐφθάσαν στόν Παράδεισο. Ἐκεῖ ἦσαν ἀμέτρητα καντύλια. Ἀλλά γεμάτα λάδι, ἔκαιγαν μέ λαμπρό κόκκινο φῶς. Ἄλλα τρεμοφέγγανε ἕτοιμα νά σβύσουν. Ἄλλα τσιτσιρίζανε μέ παράπονο.

— Τί ἦταν τά καντύλια ντανά;

— Τά καντύλια, παιδί μου, εἶναι οἱ ζωές τῶν ἀνθρώπων. Ὅσο ἔχει λάδι τό καντύλι σου, θά ζῆς. Ἅμα σωθῆ τό λάδι σου, δέν παίρνει ἄλλο πιά. Τόσο εἶχες νά ζήσῃς...

Τίς πρεάλλες, ὅταν πῆγα πάλι νά ἰδῶ τήν ντανά μου, βρῆκα τήν κόρη της μαυροφορεμένη. Τό παραμύθι τοῦ Κουμπάρου τοῦ Χάρου ἦταν τό στερνό τῆς καϊμένης τῆς ντανᾶς. Εἶχε σωθεῖ καί τοῦ δικοῦ της κἀντυλιοῦ τό λάδι.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

Τῆς γειτονιᾶς μου τά παιδιά
Τραγούδησαν ψές βράδι
Ὅλα μαζί κάποιο σκοπό,
Γοργό, γλυκό σκοπό·
Τραγούδησαν ὅλα μαζί
Στή γειτονιά ψές βράδι
Κι' ἤτανε τό τραγούδι τους
Γλυκό καί χαρωπό.
Ἤτανε τά παιδιά μικρά
Καί πρόσχαρα πολύ·
Κι' ἤταν πιασμένα' ἀγκαλιαστά
Καί γλυκοτραγουδοῦσαν·
Ἤτανε πρόσχαρα πολύ,
Κι' ἤταν μικρά πολύ,
Κι' ἤταν τραγούδι μόνα τους
Πιασμένα ὡς περπατοῦσαν.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΛΘ'.

Τό πλῆθος σκορπίσθηκε, οἱ ἄνθρωποι γύρισαν στά σπίτια τους κι' ἡ ἡμέρα πέρασε σάν τίς ἄλλες. Μέ τή διαφορά μόνο πώς οἱ κάτοικοι τῆς μικρῆς πόλης ἦταν τώρα ἥσυχοι. Ἡ Ἀράπα ψόφια. Ἡ ἄλλη, ἡ ἄγνωστη ἀρκούδα, ὄχι μόνο ψόφια, ἀλλά καί κομματιασμένη. Ἡ «ἀρκουδοβροχή» πού εἶπαν στήν ἀρχή, ἀποδείχθηκε πώς ἦταν «λόγια». Τίποτα δέν εἶχαν πιά νά φοβοῦνται. Καί στό μέγαρο τῶν δεσποινίδων Παγιασάνου ἄρχισαν πάλι νά μιλοῦν γιά τό χορό πού εἶχε ἀναβληθεῖ.

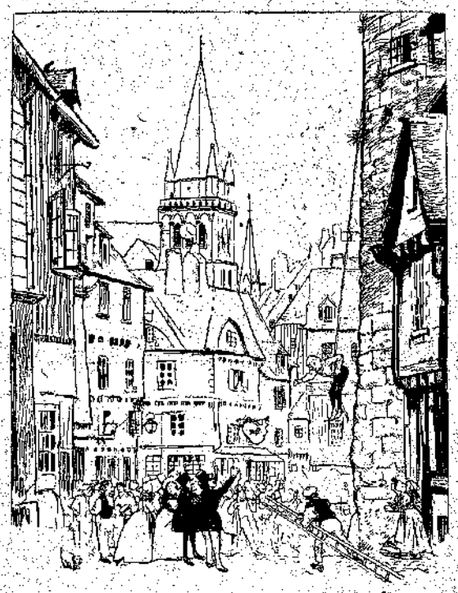

— Τόν κάνουμε τώρα; ἔλεγαν οἱ εὐγενικές γεροντοκόρες. Ἄς τόν κάνουμε, νά βγοῦμε κι' ἀπ' αὐτή τήν ὑποχρέωση.

— Μάλιστα, μάλιστα! ἐπιδοκίμαζε ὁ Φακής. Τώρα δέν εἶναι φόβος. Μποροῦμε νά πᾶμε νἀφίσουμε προσκλητήριο ὡς καί στή βίλλα τοῦ κόντε-Πίπη τοῦ Χρυσοπλεύρη.

— Μά τί, τήν ἄλλη φορά δέν πήγατε; τόν ρώτησε ἡ δεσποινίς Ὀλυμπία.

Ὁ Φακής τά μάσησε:

— Ναί... βέβαια... πῶς ὄχι;.. Παντοῦ πήγαμε... Μά... ὁ λόγος τό λέει...

Ἔτσι ἥσυχα μιλοῦσαν σ' ὅλα τά σπίτια. Ὅταν ἄξαφνα, κατά τίς πέντε τἀπόγεμα, ἡ πλατεῖα τῆς Λέσχης ἀναστατώθηκε ἀπό κάτι ἀπελπισμένες φωνές. Οἱ ἄνθρωποι πετάχτηκαν ἔξω τρομαγμένοι. Τί ἦταν πάλι; Μή βρυκολάκιασε ἡ Ἀράπα;

Ὄχι. Δέν ἦταν ἀρκούδα. Ἕνας ἄνθρωπος μόνο, κρεμασμένος στήν ἄκρη ἑνός σχοινιοῦ πού κρεμόταν ἀπό τήν ταράτσα τοῦ πύργου, στριφογύριζε, χτυπιόταν, ἀγωνιζόταν καί ξεφώνιζε ζητώντας βοήθεια.

Ἦταν ὁ κόντε-Πίπης ὁ Χρυσοπλεύρης, πού μ' αὐτό τόν τρόπο ἔβγαινε ἀπ' τήν κρυψώνα του.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑ Ἰ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΔΩΔΕΚΑΣΕΛΙΔΟ

Ἀγαπητοί μου,

ΟΙΠΟΝ εἴδατε; Ἡ Διάπλασις ἐνόμισε μιὰ στιγμὴ πὼς θὰ μποροῦσε, μὲ κάποια αὔξηση τῆς συνδρομῆς, νὰ κάνῃ τὸ φύλλο της δωδεκασέλιδο. Καὶ σᾶς τὸ εἶπε ἀπόξω ἀπόξω,—*ἐξωδίκως* τὸ λένε αὐτὸ στὴν ἐπίσημη γλῶσσα,—γιὰ νὰ ἰδῇ πὼς θὰ τὸ δεχόσαστε. Φανήκατε ὁλοπρόθυμοι καὶ καταχαρούμενοι. Κι' ἑκατὸ δραχμὲς νὰ γίνῃ ἡ συνδρομή, εἴπατε, τὴν πληρώνουμε εὐχαρίστως. Ὤ, ἀπὸ σᾶς κανένα παράπονο δὲν ἔχει ἡ Μητέρα σας! Ἄλλ' ἅμα ἔβαλε κάτω τὰ πράγματα, ἅμα ρώτησε τὸν τυπογράφο, τὸν ταγγογράφο, τὸν χαρτοπώλη, ἅμα ἔκαμε τοὺς λογαριασμούς της, βρῆκε πὼς ἡ δαπάνη μιᾶς δωδεκασέλιδης ἑβδομαδιαίας ἔκδοσης θάταν τόσο ὑπέρογκη, ὥστε δὲν θὰ τὴ σκέπαζε οὔτε ἑκατοντάδραχμη συνδρομή. Θὰ χρειαζόταν μεγαλύτερη. Κι' ἡ καϊμένη φοβήθηκε. «Ἂν αὐξήσω, εἶπε, τόσο πολύ, θὰ μποροῦν τὰ παιδιά μου νὰ πληρώνουν; Ἢ, ἂν χάσω ὅσα δὲν θὰ μποροῦν, θὰ μοῦ φθάνουν τἄλλα γιὰ νὰ βγαίνω, γιὰ νὰ ὑπάρχω;» Πρόβλημα, ζήτημα... ζωῆς καὶ θανάτου! Κι' ἡ Διάπλασις ποὺ ἀγαπᾷ νὰ πατῇ στὰ γερὰ καὶ νὰ πηγαίνῃ στὰ σίγουρα, ἀποφάσισε νὰ τὸ ἀναβάλῃ.

Καθὼς σᾶς εἶπε καὶ προχθές, θαὐξήσῃ λίγο τὴ συνδρομή,—80 δραχμὲς ἀπὸ 75,—καὶ θὰ βγάζῃ δωδεκασέλιδο μόνο τὸ πρῶτο φύλλο κάθε μηνός. Δηλαδὴ δώδεκα τὸ χρόνο. Ποὺ μᾶς κάνουν 48 σελίδες παραπάνω, 144 στῆλες σὰν κι' αὐτή. Ἔ, εἶναι κάτι τί! Εἶναι κάτι καλύτερο κι' ἀπ' τὸ χαλάζι στὴν ἀναβροχιὰ ποὺ λέει ἡ παροιμία... Μὲ τὴ σημαντικὴ αὐτὴ προσθήκη, ἡ ὕλη τοῦ τόμου θὰ γίνῃ πιὸ ποικίλη, πιὸ πλούσια, πιὸ ἐλκυστική. Τρία μυθιστορήματα, τέσσερα μὲ τὸ νηπιακὸ τῆς κυρὰ-Μάρθας, πολλὲς «Κυριακές», πλῆθος εἰκονογραφημένα διηγήματα, γελοιογραφικὲς «σειρὲς» καὶ καθεξῆς. Θὰ προστεθοῦν κι' ἄλλοι συνδρομητές, ποὺ θὰ τοὺς τραβήξῃ ἡ ὡραία αὐτὴ ὕλη κι' ἡ ζωηρὴ αὐτὴ κίνησι. Καὶ τότε,— ἀλλὰ τότε μόνο,— ἡ Διάπλασις θὰ βρεθῇ στὴν εὐχαρίστη γιὰ ὅλους θέση νὰ κάνῃ καὶ τὰ 52 φύλλα τῆς δωδεκασέλιδα. Ἡ ἑκατοντάδραχμη συνδρομή, ποὺ δὲν θάρκοῦσε φέτος, τοῦ χρόνου θάρκεῖ. Γιατί θὰ ἔχει αὐξηθεῖ ἡ κυκλοφορία.

Φαντάζομαι τώρα ὅτι μερικοὶ θὰ πόρησαν: Τόσα καὶ τόσα περιοδικά, θὰ εἶπαν, ποὺ κανέν' ἀπ' αὐτὰ δὲν πουλιέται παραπάνω ἀπὸ δυόμισυ δραχμές, βγαίνουν σὲ τεύχη μεγάλα, πελώρια, πολυσέλιδα, πολύστηλα, γεμάτα εἰκόνες χρωματιστές. Κι' ἡ Διάπλασις, ἡ ἀγαπητὴ Διάπλασις, ἡ μοναδικὴ Διάπλασις, ἡ ἱστορικὴ Διάπλασις, δὲν κατορθώνει νὰ βγαίνῃ οὔτε δωδεκασέλιδη στὸ σχηματάκι της;— Πραγματικῶς, αὐτὸ σηκώνει πολλὴ ἀπορία. Καὶ πρέπει νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω: Τὰ περιοδικὰ αὐτὰ ποὺ βλέπετε, στηρίζονται σὲ μιὰ κυκλοφορία ποὺ ἡ Διάπλασις δὲν τὴν εἶδε ποτὲ οὔτε στὸν ὕπνο της. Φτάνει νὰ σᾶς πῶ πὼς ἕνα ἔφτασε νὰ τραβᾷ 60.000 φύλλα τὴν ἑβδομάδα,—καὶ τἄλλα ἀπάνω-κάτω τὸ ἴδιο,— ἐνῷ ἡ Διάπλασις, καθὼς τὸ ξέρετε καλά, δὲν τραβᾷ παρὰ μόνο 7.000. Τί διαφορά, ἔ;.. Ἂς κάμουμε τώρα κι' ἕνα μικρὸ λογαριασμό. 60,000 φύλλα, ἀπὸ δυόμισυ δραχμὲς τὸ ἕνα, μᾶς κάνουν 150,000. Ὁ ἐκδότης λοιπὸν ποὺ μπορεῖ νὰ εἰσπράττῃ τόσο πολλὰ καθ' ἑβδομάδα, μπορεῖ καὶ νὰ ξοδεύσῃ ἀλύπητα, γιὰ νὰ κάνῃ τὸ φύλλο του ὅπως τὸ θέλει, καὶ πάλι νὰ τοῦ μένει κέρδος σημαντικό. Γιὰ ἕναν π. χ. ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἐκδότες,—καὶ δὲν εἶναι ὁ μόνος,—βεβαιώνουν πὼς ὅταν τὸ περιοδικό του εἶχε 40,000 μόνο κυκλοφορία, ἔκερδιζε 100,000 τὸ μῆνα, δηλαδὴ ἀπάνω ἀπὸ ἑκατομμύριο τὸ χρόνο! Κι' ἀγόρασε σπίτια, οἰκόπεδα, αὐτοκίνητα, τυπογραφεῖα, καὶ σήμερα εἶν' ἕνας πλουσιότατος ἄνθρωπος.

Ἂς ἰδοῦμε τώρα καὶ τὴ φτωχὴ Διάπλασι μὲ τὶς 7,000 της. Καὶ νομίζετε πὼς τὶς διαθέτει ὅλες; Γιὰ βάλετε πόσα φύλλα τῆς χαλοῦν, πόσα ἐπιστρέφονται ἀπούλητα ἀπὸ τὸ Πρακτορεῖο καὶ πόσα φυλάγονται γιὰ νὰ γίνουν τόμοι (ἀπούλητα δηλαδὴ κι' αὐτά). Λογαριάστε λοιπὸν πόσα μπορεῖ νὰ στέλνονται σὲ συνδρομητές, πόσα νὰ πουλιοῦνται ἀπὸ τὸ Πρακτορεῖο καὶ πόσα νὰ μοιράζουνται χάρισμα σ' ἐφημερίδες, σὲ περιοδικά, σε λογίους, σὲ παλιοὺς καὶ νέους συνεργάτες... Δηλαδὴ τί εἶναι ὁ κάβουρας καὶ τί τὸ ζουμί του! Νὰ γιατί ἡ Διάπλασις εἶναι ὑποχρεωμένη, πρῶτο, νὰ πουλιέται *σχετικῶς* πιὸ ἀκριβὰ ἀπὸ τἄλλα περιοδικά, καὶ δεύτερο, νὰ περιορίζεται σὲ μικρὸ σχῆμα, σὲ ὀκτὼ σελίδες καὶ σὲ λίγες μαῦρες εἰκόνες. Δὲν ἔχει τὴ μεγάλη ἐκείνη κυκλοφορία ποὺ θὰ τῆς συγχωροῦσε νὰ δίνῃ μπόλικο χαρτί, νὰ βάζῃ στὶς εἰκόνες τῆς λουλάκι, νὰ κάνῃ κάθε πολυτέλεια καὶ νὰ πλουτίζῃ συγχρόνως τὸν ἐκδότη της.

Καὶ γιατί λοιπόν,—θάλεγε κανένας,—νὰ μὴν τὴν ἔχῃ; Εἶναι καλύτερα τάχα τὰ περιοδικὰ ἐκεῖνα ποὺ τὴν ἔχουν;—Θεὸς φυλάξοι! Δὲν θέλω νὰ πῶ κακὸ γιὰ κανένα. Μερικὰ μάλιστα, στὸ εἶδος τους, μπορεῖ νὰ εἶναι τόσο καλὰ ὅσο κι' ἡ Διάπλασις στὸ δικό της. Ἀλλὰ εἶναι ὅλα *λαϊκά*. Ἀπευθύνονται στὸν πολὺ κόσμο, στὸν κοσμάκη. Τἀγοράζει ὁ μεγάλος, ὁ νέος, ὁ γέρος, τἀγοράζει καὶ τὸ παιδὶ ποὺ δὲν ξέρει ἢ δὲν καταλαβαίνει τὴ Διάπλασι. Τἀγοράζει ὁ ἐργάτης, ὁ ὑπηρέτης τοῦ μπακάλικου, ὁ μπαλωματὴς ποὺ στολίζει μὲ τὶς ζωγραφιὲς τοὺς τοίχους τοῦ μαγαζιοῦ του, ἡ ραφτρούλα, ἡ μοδιστρούλα, ἡ φαντασμένη μαθήτρια ποὺ θεωρεῖ τὸν ἑαυτό της μεγάλο γιὰ Διάπλασι, ὁ μικρέμπορας, ὁ στρατιώτης, ὁ χωροφύλακας, ὁ χωρατὴς ποὺ ξέρει δυὸ γράμματα κι' ὅλοι ἐκεῖνοι, οἱ ἀμέτρητοι, ποὺ καθὼς σᾶς εἶπα κι' ἄλλοτε, θέλουν μπόλικο χαρτὶ γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιοῦν καὶ μετὰ τὸ διάβασμα. Περιοδικὸ λοιπὸν ποὺ ἐνδιαφέρει ἕνα τόσο μεγάλο «κοινό», εὐκολότατα μπορεῖ νὰ πουλῇ καὶ 50, κι' 60 χιλιάδες τὴν ἑβδομάδα. (Καὶ σημειώστε πὼς κανέν' ἀπ' αὐτὰ τὰ περιοδικὰ δὲν ἔχει συνδρομητὲς μόνο ἀγοραστές.)

Ἡ Διάπλασις ὅμως ἀπευθύνεται στὴ *νεότητα*, σὲ παιδιὰ ἀπὸ 10 νὰ ποῦμε χρονῶν ἴσαμε 20 τὸ πολύ. Καὶ μόνο γι' αὐτὸν τὸ λόγο, τὸ «κοινὸ» τῆς θάταν περιορισμένο. Ἀλλὰ κι' ἕνας ἄλλος τὸ περιορίζει περισσότερο: ἀπευθύνεται στὰ *καλὰ παιδιὰ* ποὺ κι' ἐδῶ καὶ σ' ὅλο τὸν κόσμο εἶναι πάντα λίγα. Αὐτὸ σᾶς τὸ εἶπα βέβαια πολλὲς φορές, ἀλλὰ σᾶς τὸ ξαναλέω, γιατί ἐδῶ εἶναι σπουδαῖο. Ἂν τὸ σκεφθῆτε, θὰ ἰδῆτε ἀμέσως ὅλη τὴ διαφορὰ ἀνάμεσα στὴ Διάπλασι καὶ στἄλλα περιοδικά, καὶ θὰ καταλάβετε καλύτερα γιατί ἐκεῖνα μποροῦν νὰ κάνουν τόσες πολυτέλειες, ἐνῶ ἡ Διάπλασις τρομάζει νὰ βγάλῃ κι' ἕνα δωδεκασέλιδο τὸ μῆνα.

Δὲν θέλω τώρα νὰ πῶ πὼς ἡ Διάπλασις ἔχει ὅλα τὰ καλὰ παιδιὰ ποὺ ὑπάρχουν στὴν Ἑλλάδα. Ὄχι, ὑπάρχουν κι' ἄλλα ποὺ δὲν τἄχει. Καὶ μὲ κάποια προσπάθεια ἐκ μέρους σας, ἡ κυκλοφορία της μιὰ μέρα θὰ μποροῦσε ἴσως καὶ νὰ διπλασιασθῇ. Ἀλλὰ τίποτα περισσότερο. Ποτὲ ἡ Διάπλασις, ἔτσι παιδική, ἔτσι ἐκλεκτική, ἔτσι ἀριστοκρατικὴ ποὺ εἶναι καὶ μένει, δὲν θὰ φτάσῃ τὶς μεγάλες, τὶς περάστιες ἐκεῖνες κυκλοφορίες. Γιὰ σήμερα τουλάχιστο,—γιὰ τὸ ἀπώτερο μέλλον δὲν ξέρω,—εἶναι ἀδύνατο. Γιατί σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, σ' ὅλο τὸν Ἑλληνισμό, δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχουν οὔτε δέκα χιλιάδες σπίτια μὲ παιδιὰ «ἐπιδεκτικά». Ἔχουμε τὶς πέντε; ἂν ἀποκτοῦσαμε ποτὲ καὶ τὶς ἄλλες πέντε, θἄπρεπε νἄμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι...

Νὰ σᾶς πῶ μάλιστα κι' αὐτὸ τὸ περίεργο καὶ χαρακτηριστικό. Ἡ κυκλοφορία τῶν λαϊκῶν περιοδικῶν δὲν εἶναι σταθερή. Πότε σηκώνεται, πότε πέφτει. Πότε εἶναι 6000 καὶ πότε 20.

Βγαίνει σήμερα ἕνα καινούργιο, γίνεται τῆς μόδας καὶ τρώει δυὸ-τρία ἄλλα ποὺ παύουν. Αὔριο θὰ βγῇ ἕν' ἄλλο, μὲ περισσότερες μπογιὲς καὶ σελίδες, ποὺ θὰ γίνῃ τῆς μόδας αὐτό. Ἔτσι τὰ περιοδικὰ αὐτὰ βγαίνουν ἀλλεπάλληλα, (ὁ ἴδιος ἐκδότης πολλὲς φορὲς βγάζει δυὸ καὶ τρία,) καὶ κανένα δὲν διατηρεῖται παραπάνω ἀπὸ πέντε, δέκα χρόνια. Ἀπεναντίας ἡ Διάπλασις βγαίνει τώρα *μισὸν αἰῶνα* ἀδιάκοπα καὶ πάντα ἔχει τὴν ἴδια σχεδὸν κυκλοφορία. Τόσα καὶ τόσα παιδικὰ περιοδικὰ βγῆκαν σ' αὐτὸ τὸ διάστημα· κανένα δὲν τὴν ἐπέρασε. Τόσες δύσκολες καὶ τόσες εὐνοϊκὲς περιστάσεις τῆς παρουσιάστηκαν στὰ πενήντα χρόνια· πατὲ ἡ κυκλοφορία της δὲν σηκώθηκε, μὰ καὶ ποτὲ δὲν ἔπεσε παραπάνω ἢ παρακάτω ἀπὸ 500 φύλλα. Εἶναι κάτι μόνιμο, σταθερό, ἀναλλοίωτο. Κι' ἂς μὴ διστάσουμε νὰ ποῦμε καὶ τὴ μεγάλη λέξη γιὰ ἕνα ἴδρυμα ποὺ ἔχει τέτοια ἱστορία: κάτι ἀθάνατο...

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο—

—Ἄ, φώναξε, εἶναι ἀπίστευτο, εἶναι θαῦμα! Βλέπω καθαρὰ μιὰ γυναίκα, ποὺ μοιάζει τρομερὰ μ' αὐτὴ ποὺ συλλάβαμε... Περιμένει, μὲ τὸ χέρι πάνω σ' ἕνα κουμπί, περιμένει τὴν τηλεφωνικὴ εἰδοποίησι γιὰ νὰ τὸ πιέσει. Ὁ γραμματέας της φαίνεται λιγάκι ἀνήσυχος γιατὶ τὸ τηλέφωνο ἀργεῖ νὰ χτυπήσει.

— Καὶ τὴ Λούσι, τὸ κοριτσάκι μου, ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ κ. Καρινό, δὲν τὴ βλέπετε πουθενά;

—Ὄχι, ἀπάντησε ὁ ἀξιωματικός, δὲ βλέπω κανένα κοριτσάκι. Μὰ ὅπου κι' ἂν βρίσκεται, θὰ τὸ βροῦμε καὶ θὰ τὸ σώσουμε.

— Καὶ χωρὶς νὰ χάσουμε μάλιστα στιγμή, εἶπε ὁ Μάριος, γιατὶ στὰ τελευταῖα ἡ ἀρχηγίνα θὰ καταλάβει ὅτι κάτι ἄσχημο συνέβη καὶ θὰ πατήσει τὸ κουμπί, χωρὶς ἄλλη εἰδοποίηση. Ὁ Θεὸς νὰ βάλῃ τὸ χέρι του!

— Ναί, μὰ πῶς νὰ φτάσουμε σ' αὐτὸ τὸ ὑπόγειο; ρώτησε ὁ ἀξιωματικός. Βέβαια, δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ τρυπήσουμε τὸν τοῖχο μὲ τριάντα μέτρα πάχος.

Ἔψαξαν ὅλο τὸ μάκρος τοῦ τοίχου, μὰ δὲ μπόρεσαν νὰ βροῦν κανένα ἄνοιγμα, καμμιὰ τρύπα, ποὺ θὰ ἦταν σωστὴ σωτηρία αὐτὴ τὴ στιγμή. Ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἔψαχναν, ὁ κ. Καρινὸ εἶχε βγάλει ἀπὸ τὴν τσέπη του ἕνα καρνὲ καὶ ἦταν βυθισμένος σὲ ὑπολογισμούς, μὲ τὸ μολύβι στὸ χέρι. Ὅταν γύρισε κοντά του ὁ ἀξιωματικός, τοῦ εἶπε:

—Ὑπολοχαγέ μου, ἂν κι' ἔχω πολὺ λίγα δεδομένα, ἔκαμα ἕνα τριγωνομετρικὸ ὑπολογισμό, μὲ τὸν ὁποῖο θὰ καθορίσουμε ἀπ' ἔξω τὸ μέρος ὅπου βρίσκεται ὁ ἀρχηγός. Παρατηρήστε ὅτι τὸ ὑπόγειο ὅπου βρισκόμαστε, ἔχει σωλῆνες ἀερισμοῦ, ποὺ βγαίνουν πάνω στὴν κορφὴ τοῦ λόφου. Τέτοιους σωλῆνες ἔχει ἴσως καὶ τὸ δεύτερο ὑπόγειο. Σᾶς προτείνω λοιπὸν νὰ βγοῦμε ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνο μέρος ὅπου βρισκόμαστε καὶ νἀνεβοῦμε στὴν κορφὴ τοῦ λόφου. Θὰ σᾶς ὁδηγήσω στὸ μέρος ὅπου οἱ ὑπολογισμοί μου μοῦ δείχνουν ὅτι θὰ βρίσκεται ὁ ἀρχηγός. Ἴσως βροῦμε ἐκεῖ ἀεριστῆρες καὶ τότε θὰ μπορέσουμε νὰ μποῦμε ἀπὸ κεῖ.

Ἡ ἰδέα ἦταν πολὺ ἐλκυστικὴ καὶ παρ' ὅλες τὶς δυσκολίες ποὺ παρουσίαζε, ὁ ἀξιωματικὸς τὴ βρῆκε θαυμάσια. Μάζεψε τοὺς ἄνδρες του, κι' ὅλο τὸ μικρὸ στράτευμα ἀνέβηκε ἀπάνω, κάνοντας ὅσο μποροῦσε λιγότερο θόρυβο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'.

Ἡ μὲς Μαγγκαρὲτ

Ὅταν οἱ στρατιῶτες βρέθηκαν ἐπιτέλους σ' ἐλεύθερον ἀέρα καὶ δὲν αἰ-

«Ἔκαμα ἕναν τριγωνομετρικὸ ὑπολογισμό.» (Σελ. 385, στ. β'.)

σθανόνταν πιὰ νὰ πλανιέται ἀπὸ πάνω τους ἡ τρομερὴ ἀπειλὴ τοῦ φρικτότερου θανάτου, πῆραν ὅλοι μιὰ βαθύτατη ἀναπνοή. Ὁ κ. Καρινὸ ὁδήγοῦσε τοὺς ἄλλους. Δυστυχῶς ὅμως οἱ δυνάμεις τοῦλειψαν. Ἐξαντλημένος ἀπὸ τὶς ἀλλεπάλληλες συγκινήσεις αὐτῆς τῆς ἡμέρας, λιποθύμησε στὸ δρόμο καὶ δήλωσε ὅτι τοῦ ἦταν ἀδύνατο πιὰ νὰ κάμει βῆμα.

— Πάρτε τον στὰ χέρια! διέταξε ὁ ὑπολοχαγός.

Ὁ Μάριος πῆρε εὐθὺς τὸ μηχανικὸ στὸν ὦμο, ἐλαφρὰ ἐλαφρὰ σὰ νἄταν παιδάκι, καὶ ἡ πορεία ἐξακολούθησε.

Ὁ Φραγκίσκος βάδιζε πάντα στὸ πλάϊ τοῦ μηχανικοῦ καὶ τοῦσφιγγε τὸ χέρι, λέγοντάς του κάθε τόσο:

— Κουράγιο! Θὰ βροῦμε τὴ Λούσι!

Τόνομα αὐτὸ ἔδινε δυνάμεις στὸν καϊμένο τὸ μηχανικὸ καὶ τὸν ἔκανε νὰ ὁδηγεῖ μὲ ἀξιοθαύμαστη δικύγεια.

Τώρα ἀνέβαιναν ἀπὸ μιὰ ἀπότομη πλαγιὰ στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου.

Ὅταν ἔφτασαν ἐκεῖ-πάνω, ὁ κ. Καρινὸ ἔδειξε ἕνα σημεῖο καὶ εἶπε:

—Ἂν δὲν κάνω λάθος στοὺς ὑπολογισμούς μου, ἐδῶ κάτω βρίσκεται τὸ καταφύγιο τοῦ ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ γραμματέα του.

— Μπορεῖ, ἀπάντησε ὁ ἀξιωματικὸς λιγάκι ἀνήσυχος, ἀλλὰ σὲ τί βάθος ἀραγε; Καὶ πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ τοὺς φτάσουμε;

Εὐτυχῶς, οἱ πρόσκοποι, ποὺ εἶχαν στείλει γιὰ νἀνιχνεύσουν τὸ λόφο ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, ἔφεραν μιὰ σπουδαία εἴδησι. Πολὺ κοντὰ στὸ σημεῖο ποὺ εἶχε ὑποδείξει ὁ μηχανικός, βρῆκαν ἕνα εἶδος καμινάδος, ποὺ σταματοῦσε στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς καὶ θὰ ἦταν ἀόρατη, ἂν δὲν τὴν εἶχε μαρτυρήσει ὁ κρότος ἑνὸς ἀνεμιστήρα. Ὁ ἀξιωματικὸς κι' ὁ μηχανικὸς πῆγαν νὰ βεβαιωθοῦν κι' ἀλήθεια εἶδαν τὴν καμινάδα αὐτή, ποὺ στὸ στόμιό της λειτουργοῦσε ἕνας ἀνεμιστήρας, προορισμένος χωρὶς ἄλλο νἀερίζει κάποιο ὑπόγειο. Καὶ τὸ ὑπόγειο αὐτὸ ἦταν ὡρισμένως τὸ καταφύγιο τοῦ ἀρχηγοῦ.

Μὲ ἄπειρες προφυλάξεις, γιὰ νὰ μὴν κινήσουν τὴν προσοχὴ τῶν κρυμμένων κακούργων, οἱ στρατιῶτες ἔβγαλαν τὸν ἀνεμιστήρα. Τὸ ἄνοιγμα τοῦ πηγαδιοῦ εἶχε διάμετρο δυὸ μέτρα πάνω-κάτω. Δύσκολο ἦταν νὰ καθορίσει κανεὶς τὸ βάθος του, ἀλλὰ ἦταν βέβαιο ὅτι ἔβγαζε στὸ ὑπόγειο, γιατὶ στὸ βυθό του φαινόταν ἕνα φῶς.

— Πρέπει νὰ κατεβοῦμε ἕνας-ἕνας ἐκεῖ μέσα, μὲ σχοινιά, εἶπε ὁ ὑπολοχαγός.

Ὅλοι οἱ στρατιῶτες κοιτάχτηκαν χωρὶς κανέναν ἐνθουσιασμό. Ἦταν φανερὸ ὅτι τὸ κατέβασμα αὐτὸ παρουσίαζε τοὺς μεγαλύτερους κινδύνους. Οἱ πρῶτοι ποὺ θὰ κατέβαιναν, θὰ ἔβρισκαν ἴσως τὸν τρομερότερο θάνατο.

Ὁ ἀξιωματικὸς γύρισε πρὸς τοὺς ἄνδρες του.

— Ποιός ἀπὸ σᾶς ἔχει τὸ θάρρος νὰ κατεβῇ πρῶτος;

Ἀκολούθησε μιὰ σιγή. Μ' ὅλο ποὺ ἦταν ὅλοι γενναῖοι στρατιῶτες, δίσταζαν ὡστόσο. Ξαφνικὰ ἀκούστηκε μιὰ φωνή, μιὰ δυνατὴ φωνὴ μὲ μασσαλιώτικη προφορά:

—Ἐγώ, ὑπολοχαγέ μου, ζητῶ νὰ κατεβῶ πρῶτος, καὶ εἶναι δικαίωμά μου!

— Δικαίωμά σου εἶπες, Μάριε Ζουμῆ; ρώτησε χαμογελώντας ὁ ἀξιωματικός.

— Καὶ βέβαια, δικαίωμά μου, εἶπε ὁ μάγειρος. Τὰ πατριωτάκια ἀπὸ δῶ δὲν ἔχουν νὰ ξεπληρώσουν ἁμαρτίες παλιές, ὅπως ἐγώ. Ψέμματα;

Ἡ εἰλικρινὴς αὐτὴ μετάνοια συγκίνησε τὸν ὑπολοχαγὸ καὶ ἑτοιμαζόταν νὰ δεχθεῖ μὰ τὴν τελευταία στιγμὴ δίστασε.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΟΡΦΑΝΟΥΛΑ...

[Ἀριθ. Ἐγκρ. 188]

Εἶναι μιὰ μικρὴ Ἑβραιοπούλα, τὴ λένε Κέλυ. Σγουρὰ κόκκινα σταφυλόμορφα μαλλάκια στεφανώνουν ἕνα ρόδινο παχουλὸ μουτράκι, ὅπου τὰ μεγάλα της γαλάζια μάτια χύνουν μιὰν ἀνείπωτη γλυκάδα. Εἶναι τόσο καθάρια κι' ἔξυπνα, καθρεφτίζουν τόσο καλὰ τὴν ὁλόγκρη ψυχούλα της... Τὸ στοματάκι της σπάνια ἀνοίγει νὰ χαμογελάσῃ. Κι' ἂν κάποτε, μπρὸς στὰ παιγνίδια τῶν ἄλλων παιδιῶν ξεχνιέται, ἀφίνοντας τὰ χείλια της νάνοιξουν λίγο, εἶναι τόσο λυπημένο τὸ χαμόγελό της αὐτό, τόσο μελαγχολικό...

Τὰ παιδιὰ στὰ παιγνίδια τους δὲν τὴν θέλουν καθόλου. Μόνο, κάμμιὰ φορά, ὅταν δὲν ἔχουν πιὰ τίποτα νὰ παίξουν, τὴ φωνάζουν κι' τῆς κάνουν χίλιες δυὸ τυραννίες κι' στὸ τέλος τὴν ξυλοφορτώνουν κιόλας. Ἡ μικρούλα δὲν μιλεῖ καθόλου· δάκρυα ἄφθονα τρέχουν ἀπ' τὰ μάτια της κι', πηγαίνοντας σὲ μιὰν ἀπόμερη γωνίτσα, κάθεται κεῖ γιὰ νὰ κλάψῃ μὲ τὴν ἡσυχία της. Ποιὸς νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ τὴ μικρούλα; Ἡ μητέρα της πέθανε ὅταν αὐτὴ ἦταν μόλις λίγων μηνῶν. Μεγάλωσε στὰ χέρια μιᾶς θείας, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε πάρα πολὺ καὶ τὴ χάϊδευε τόσο, ὥστε ἡ μικρούλα δὲν ἤξερε τί θὰ πεῖ ὀρφανεία. Μὰ ἡθεία πέθανε καὶ μιὰ νέα γυναίκα ἦλθε στὸ σπίτι. Τίς πρῶτες μέρες τὴ χάϊδευε πολὺ καὶ τὴ φώναζε «ἡ ἀγαπημένη μου κορούλα». Ἡ Κέλυ τὴ φώναζε «μαμμὰ» κι' ἡ παιδική της καρδούλα τῆς δόθηκε ὁλόκληρη.

Ἀλοίμονο ὅμως, αὐτὸ δὲν βάσταξε καὶ πολύ. Μετὰ τὰ χάδια, ἤρθαν τὰ μικρὰ μαλώματα καὶ σιγὰ-σιγὰ ἡ πρώτη ἀγάπη τῆς μητρυιᾶς ἄρησε τὴ θέση της σὲ φοβερὸ μῖσος. Μὲ τὸ παραμικρὸ τὴν ξυλοφόρτωνε, καὶ στὸ τέλος, μὴ ὑποφέροντάς πιὰ νὰ τὴ βλέπει, τὴν ἔστελνε νὰ κάνῃ δουλειὲς στὶς διάφορες γειτόνισσες γιὰ νὰ βγάζει τὸ ψωμί της. Τόσο μικρούλα μὲ μιὰ σοβαρὴ ποὺ τὴν τύλιγε δυὸ τρεῖς φορὲς στὸ σωματάκι της καὶ τὴν ἔστριβε στὴ μέσῃ της γιατὶ σερνόταν στὴ γῆ, μὲ κάλτσες ποὺ τῆς ἔπεφταν ὡς στὶς φτέρνες, καὶ μὲ τὰ μικρὰ της τσόκαρα ποὺ ἔκαναν κλὶκ-κλὶκ στὶς πλάκες, ἦταν χαριτωμένη, ἦταν πάντα τόσο καθαρή...

Τὴ φώναζα συχνὰ κοντά μου. Κι' αὐτή, ποὺ δίψοῦσε γιὰ λίγη συμπάθειαμ, μοῦ μιλοῦσε μὲ τὴ μεγαλύτερη ἐμπιστοσύνη. Στὴν τόσο ἀγνὴ ψυχή της, διάβαζα λεύτερα ὅλα της τὰ αἰσθήματα. Εἶχα γοητευθεῖ ἀπὸ τὸν ἔκπακτο χαρακτῆρα της, ἀπ' τὴν τόσο ἄκακη καρδούλα της. Δὲν μισοῦσε καθόλου τάλλα παιδιὰ ποὺ τὴν εἶχαν γιὰ παιγνίδι τους καὶ τῆς ἔδιναν τόσο ξύλο πολλὲς φορές. Ἕνα μόνο δὲν καταλάβαινε: γιατὶ νὰ μὴν τὴ θέλουν στὰ παιγνίδια τους, γιατὶ νὰ τὴν διώχνουν μὲ κλωτσιὲς ὅταν τὰ πλησιάζῃ, γιατὶ νὰ τὴν τυραννοῦν τόσο. Καὶ μοῦλεγε ἐνῶ τὰ μάτια της θόλωναν: «Γιατὶ νὰ μὴ μὲ παίξουν καὶ μένα; Ἡ ποδίτσα μου εἶναι καθαρή... καὶ πλύνω τὸ πρόσωπό μου καὶ τὰ χέρια μου πολὺ συχνά. Ἡ θεῖτσα μου μοῦλεγε πὼς ὅλοι ἀγαποῦν τὰ καθαρὰ παιδάκια. Ἐμένα δὲν μ' ἀγαπᾶεί κανένας. Τάλλα παιδιά, ἂν κι' εἶναι τόσο βρώμικα, τὰ γαποῦνε τόσο...»

Φτωχὴ Κέλυ, ἀγνὴ κι' ἀθῶα μικρούλα, πόσες τέτοιες λύπες στὴ ζωή σου θὰ δοκιμάσῃς!... Ὅταν μεγαλώσῃς θὰ μάθῃς πὼς οἱ μικρὲς ὀρφανούλες σὰν ἐσένα εἶναι γραφτό τους νὰ ὑποφέρουν. Κι' εἶσθε μέσ' στὴν κακία ποὺ σὲ περιβάλλει, νὰ μείνῃ ἀνέγγιχτη ἡ ἀγνή σου ψυχούλα...

Μάγισσα

ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΟΥΛΕΣ

[Ἀριθ. Ἐγκρ. 194]

Ποτὲ μου δὲν ἔχω δεῖ τόσο ἀγαπημένες ἀδελφούλες ὅπως ἡ Μάρω μὲ τὴν Ἔλλη. Σοῦ προξενεῖ μιὰ γλυκειὰ εὐχαρίσηση νὰ τὶς βλέπῃς πάντα μαζί, ἀγαπημένες, τρυφερές, περποιητικές. Πάντα ντύνονται ἴδια, ἄσπρα κι' οἱ δυό· κ' ἐκεῖνο ποὺ σὲ κάνει νὰ τὶς ξεχωρίσῃς ἀπὸ μακρυά, εἶναι τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν τους. Ἡ Μάρω ἔχει ξανθὲς μπούκλες, ἐνῶ ἡ Ἔλλη ἔχει μαῦρες.

Κάθε μέρα, ὅποια σηκωθεῖ πιὸ πρωί, θὰ πάῃ στὸ περιβόλι γιὰ νὰ μαζέψῃ λουλούδια καὶ νὰ τἀρίσῃ κοντὰ στὸ κρεβάτι τῆς ἀδελφούλας της· καὶ ὅταν σηκωθεῖ ἡ ἄλλη ἀδελφή, ἀφοῦ φιληθοῦνε, θὰ μοιραστοῦνε τὶς καραμέλες τους, προσπαθώντας ἡ μιὰ νὰ δώσῃ τὶς καλύτερες στὴν ἄλλη.

Σχεδὸν πάντα συμφωνοῦνε στὰ γούστα τους καὶ τὶς ἰδέες. Ἡ μιὰ προσπαθεῖ νὰ μαντέψῃ τὴν ἐπιθυμία τῆς ἄλλης γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσει καί, ὅταν τύχει νὰ εἶναι ἄρωστη ἡ μιά, ἡ ἄλλη ποτὲ δὲν φεύγει ἀπὸ κοντά της γιὰ νὰ τὴν διασκεδάζει καὶ νὰ τῆς παίζει στὸ πιάνο τὰ πιὸ ἀγαπημένα της κομμάτια.

Τίποτε δὲν εἶναι πιὸ τρυφερό, πιὸ ἀθῶο, πιὸ ἁπλὸ ἀπὸ τὴν ἀδελφικὴ αὐτὴ ἀγάπη.

Ἀγριολούλουδο

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μεταξὺ μαθητῶν.

— Ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους τίνος γλύπτου εἶναι ἔργον;

— Τοῦ Φειδίου, νομίζω...

Ἀήττητος Ἔλλην

* * *

— Μαμμά, λένε καὶ γυναῖκες Μιχαήλ;

— Ὄχι· γιατί;

— Γιατὶ σὲ μιὰ κάρτα εἶδα: «Κυρία Μιχαήλ».

Θαῖς

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 223ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Διὰ τὴν Α' Ἑξάμην. τοῦ 1926

Ὁ Διαγωνισμὸς αὐτὸς ἐπροκηρύχθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1925 κι' ἀπὸ τὶς συλλογὲς ποὺ μοῦ ἐστειλαν τότε, δημοσίευα Ἀσκήσεις σ' ὅλο τὸ διάστημα τῆς Α' Ἑξαμηνίας, (ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1925 μέχρι τέλους Μαΐου 1926). Στὸ ἀναμετάξυ ἐπροκηρύχθη καὶ ὁ τρέχων 226ος, γιὰ τὶς Ἀσκήσεις τῆς Β' Ἑξαμηνίας, τοῦ ὁποίου τἀποτελέσματα θὰ δημοσιευθοῦν ἀργότερα.

Κάθως ἐξηγεῖται στὸν Ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ (Κεφ. Ε'), γιὰ τὴν ἐξαγωγὴ τῶν Ἀποτελεσμάτων, κάθε Συλλογὴ Ἀσκήσεων βαθμολογεῖται μὲ δύο ἀριθμούς. Ὁ πρῶτος σημαίνει πόσες δημοσιεύσιμες Ἀσκήσεις βρῆκα σ' αὐτή, (ἀδιάφορο ἂν δὲν τὶς δημοσίευσα ὅλες), κι' ὁ δεύτερος πόσες ἀπ' αὐτὲς ἦταν ἐξαιρετικὰ ὡραῖες, (πρωτότυπες, νέου εἴδους, καλὰ στιχουργημένες, ἐξυπνες κλπ.) Τὸ ἄθροισμα τῶν δύο αὐτῶν ἀριθμῶν δίνει τὴ θέση του στὸν διαγωνιζόμενο, καὶ μεταξὺ δύο ποὺ ἔχουν τὸ ἴδιο ἄθροισμα, προηγεῖται ἐκεῖνος ποὺ ἔχει τὸ δεύτερο ἀριθμὸ μεγαλύτερο, δηλονδὴ περισσότερες ὡραῖες Ἀσκήσεις. Τέλος, κάθε διαγωνιζόμενος παίρνει ἀριθμὸν Εὐσήμων ἴσο πρὸς τὸ μισὸ ἄθροισμα τῶν δύο ἀριθμῶν του. (Π.χ. 15+5=20. Εὔσημα 10.)

Σνὸν παρακάτω Πίνακα, γιὰ οἰκονομία χώρου, δημοσιεύεται μόνον ὁ ἀριθμὸς τῶν Εὐσήμων Ἀλλ' ἀπ' αὐτόν, καθὼς κι' ἀπὸ τὴ θέση του, ὁ διαγωνιζόμενος ποὺ ξέρει πόσες Ἀσκήσεις ἐν ὅλῳ εἶχε Συλλογή του, μπορεῖ νὰ μαντέψει ἀπάνω κάτω καὶ τοὺς δυὸ ἄλλους ἀριθμούς, ποὺ ἄλλως τε δὲν εἶναι καὶ καμμιὰ ἀνάγκη νὰ τοὺς ξέρῃ ἀκριβῶς.

ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΒΡΑΒΕΙΩΝ

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 16 ἐτῶν καὶ ἀνω, καθὼς καὶ ὅσοι δὲν ἐσημείωσαν στὸ τετράδιο ἡλικίας)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Κρινάκι*, [20Ε]. — (Ἐκτὸς Διαγωνισμοῦ: *Μεγάλη Ἑλλάς*, [20Ε]. — *Ξάνθιππος*, [20Ε].)

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Κέρβερος*, [18Ε]. — *Μυστηριώδης Ἱππεύς*, [18Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Μηλολόνθη*, [17Ε]. — *Νιόβη*, [16Ε]. — *Λούης Ἡλιοπερίχυτος*, [15Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: Παγκόσμιο Ὄνειρο, [12Ε]. — Ξανθὴ Νεράϊδα, [10Ε]. — Εὐστράτιος Παξινός, [10Ε].

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 12—15 ἐτῶν)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἡλιογέννητη* [18Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἀφρισμένο Κῦμα* [18Ε]. — *Γαλαξίας* [18Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες* [17Ε]. — *Ἐλευθέριος Ν. Ρουσσάκης* [16Ε]. — *Ἡλιοβγαλτη* [15Ε].

Α' ΕΠΑΙΝΟΣ: *(ἀπὸ [14Ε] εἰς ἕκαστον:)* Ἀφροστεφανωμένη Βαρκούλα, Ψυχὴ τῆς Λέσβου, Κορνήλιος Ν. Ποιητίδης, Διάνα, Παντελῆς Ι. Κύτζης, Αἰσθηματικὸς Συνθέτης, Διαβολεμένο Ροδιτάκι, Γλυκὸ Χαμόγελο, Μενέλαος Ι. Ταφλαμπᾶς, Ἀττικὴ Αὐγή, Αἱματοβαμμένη Δόξα, Δαφνεστεφὴς Ὀλυμπιονίκης, Χρυσὴ Καρδιά, Γλυκειὰ Ἀναμνησις, Φαέθων, Μέλισσα.

Β' ΕΠΑΙΝΟΣ: *(ἀπὸ [12Ε] εἰς ἕκαστον:)* Καμάρι τῶν Γονέων, Πέταλον Κρίνου, Ἰάκωβος Σαντορινάτος, Μικρὸς Πυγμάχος, Τρελλὸς Ἀέρας, Λίβιος, Αἰακός, Ἐλεύθερος Θράξ, Ναυτόπουλο, Λουλούδι τῆς Ἄνδρου, Ἀχ Πόλη, Αὔρα, Ἑλληνικὴ Δόξα, Ἐξερευνητὴς τοῦ Μεξικοῦ, Ἀριστοκράτισσα, Ἐλπὶς τῆς Ἀνατολῆς.

Γ' ΕΠΑΙΝΟΣ: *(ἀπὸ [10Ε] εἰς ἕκαστον:)* Βόρειον Σέλας, Ἄσπρος Ἀράπης, Βιολέττα, Δημ. Χ. Παπαϊωάννου, Μελαχροινὸ Γαρύφαλο.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΙΣ (ἀπὸ 11 ἐτῶν καὶ κάτω)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Ἀγνὴ Ψυχούλα* [18Ε].

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Τσούχτρα*, [16Ε]. — *Φιφὴ Ι. Σταυροπούλου* [15Ε].

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: *Συρανὼ* [12Ε].

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1926.

Η ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ τοῦ «Μοκοκό» ἔγινε δεκτὴ μὲ ἀλλαλαγμοὺς χαρᾶς. Ἔργα τοῦ Σανσέλ, κι' ἀνώτερο ἀπὸ τὸ «Σιδερένιο Χέρι»; Μὰ θὰ εἶναι τρέλα! μαγεία! ὄνειρο! Κι' ὅλοι πιὰ μὲ ρωτοῦν: τί ὑπόθεση ἔχει τὸ νέο μυθιστόρημα; ποῦ ξετυλίγεται; ποιοὶ εἶναι οἱ ἥρωές του; — Μὲ λίγα λόγια, πρέπει νὰ ἱκανοποιήσω τὴν εὐλογη αὐτὴ περιέργεια κι' ἀνυπομονησία. Ὁ Μοκοκὸ λοιπόν, ὁ πρίγκηπας Μοκοκό, εἶν' ἕνα μικρὸ βασιλόπουλο τοῦ Σουδάν, μαῦρο βέβαια, μὰ τί ἐξυπνο, ὁμορφο, συμπαθητικὸ καὶ χαριτωμένο! Ἔχει Γάλλο παιδαγωγό, τὸν κ. Πατατούκα κι' αὐτὸς πείθει τὸν πατέρα του, τὸ βασιλιᾶ, νὰ στείλῃ τὸ διάδοχό του στὸ Παρίσι γιὰ νὰ σπουδάσῃ. Ἔτσι ὁ Μοκοκὸ φεύγει ἀπ' τὴν πατρίδα του μὲ τὸν κ. Πατατούκα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴ μικρή του ἀχώριστη φιλενάδα, τὴ θελκτικὴ Ἰσλέ, ποὺ τὸν ἀκολουθεῖ κρυφὰ, κλεισμένη σ' ἕνα κιβώτιο!... Ἕνα πράσινο διαμάντι, πολυτιμότατο, εἶναι τὸ μόνο σχεδὸν ἐφόδιο τοῦ βασιλόπουλου. Θὰ τὸ πουλήσῃ καὶ θὰ ζήσῃ στὸ Παρίσι μὲ τὴν Ἰσλὲ βασιλικά, ὅσα χρόνια θὰ διαρκέσουν οἱ σπουδές του. Ἀλλὰ ὁ κ. Πατατούκας, ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἕνας κατεργάρης, ρίχνει τὰ δυὸ παιδιὰ στὰ χέρια ἑνὸς κατεργάρη, φίλου του, ποὺ τοὺς κλέβουν τὸ πολύτιμο διαμάντι. Κι' ἀπὸ δῶ πιὰ ἀρχίζουν οἱ μεγάλες στὸ Παρίσι περιπέτειες. Ὁ Μοκοκὸ κι' ἡ Ἰσλὲ

ἔχουν κι' αὐτοὶ τοὺς φίλους τους, — κάτι θεατρίνους, σαλτιμπάγκους, τιμίους ἔρως καὶ πολυμήχανους, — καὶ μ' αὐτοὺς ἐπιστρατεύουν γιὰ νὰ βροῦν τὸ διαμάντι. Χωρὶς αὐτό, θἄχτιζε ἡ φτώχεια γιατὶ στὸ ἀναμεταξὺ ὁ πατέρας τοῦ Μοκοκὸ αἰχμαλωτίσθηκε ἀπὸ ἐχθρούς, ἔχασε τὸ θρόνο του καὶ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ στείλῃ (ποτὰ σ' ὁ γιό του... Ἔ, νὰ μὴ σᾶς τὰ πολυλογῶ, μετὰ πολλὰ κι' ἀφάνταστα, τὸ διαμάντι βρίσκεται, ὁ Μοκοκὸ κι' ἡ Ἰσλὲ γυρίζουν μὲ τοὺς φίλους τους Παριζιάνους στὸ Σουδάν, οἱ σαλτιμπάγκοι αὐτοὶ κάνουν ἐκεῖ-πέρα πόλεμο... ἀληθινό, διώχνουν ἀπὸ τὸ βασίλειο τοῦ Μοκοκὸ τοὺς ἐπιδρομεῖς, ποὺ ξαναβάνουν τὸ θρόνο του κι' ἔτσι ὁ Μοκοκὸ γίνεται βασιλιᾶς κι' ἡ Ἰσλὲ βασίλισσα. — Τὸ θαυμάσιο αὐτὸ μυθιστόρημα, γοργό, ποικιλότατο καὶ γεμάτο ἐνδιαφέρον, ἐξωτικό, σουδανέζικο καὶ παριζιάνικο μαζί, μὲ περιπέτειες ποὺ κινοῦν πότε τὴν ἱλαρότητα, τὸ γέλιο, καὶ πότε τὴν συγκίνηση, τὴν ἀγωνία, εἶναι κι' ἀφθονότατα εἰκονογραφημένο. Κι' ὅπως τὸ «Σιδερένιο Χέρι», τὸ μεταφράζει κι' αὐτὸ ὁ λαμπρὸς συνεργάτης μου κ. Μιχ. Στασινόπουλος.

Μαρούλα Μιχαηλίδου, τὸ γράμμα σου μ' εὐχαρίστησε πολύ. Ναί, παιδί μου, ἐσὺ μὴν ξεχάσῃς ποτέ, ὅσο θὰ ζῇς στὴ Γαλλία, πὼς εἶσαι Ἑλληνοπούλα, καὶ προσπάθησε μὴν ντραπῆς ποτὲ νὰ τὸ πῇς σὰν ἔκαμν ἐκεῖνο ποὺ γράφεις ἐκεῖ-πέρα καὶ σοῦ ἔκαμε τόσο κακὴ ἐντύπωση ἡ διαγωγή τη... Ἂς εἶναι ὅμως, ἐγὼ πιστεύω ὅτι τὰ γελοῖα αὐτὰ ὑποκείμενα εἶναι ἐξαιρετικά. Βεβαιά, καὶ σ' ἡν Ἀθήνα μιλοῦν πολὺ γαλλικὰ κι' ἀγγλικά· καὶ, σὲ κάποιους κύκλους, παρατηρεῖται ἀκόμα κάποια ξενομανία. Ἀλλὰ οὔτε μιὰ στὶς χίλιες Ἑλληνοπούλες τῆς Ἀθήνας, δὲν πιστεύω πὼς, ἂν πήγαινε στὴν Εὐρώπη, θὰ ντροπιάστανε νὰ τῇ ἤ νὰ δείξῃ πὼς εἶναι Ἑλληνοπούλα! Ὄχι, δὲν φθάνουν ὡς ἐκεῖ... Ἀπεναντίας, τὰ τελευταῖα χρόνια ὁ ἀριθμὸς τῶν ξενομανῶν, μεγάλος ἄλλοτε, ἐλαττώθηκε. — Σοῦ ἐστειλα τὰ φυλλάδια ποὺ μοῦ ἔγραψε κι' ἡ *Α. Ζ.*

Νὰ κι' ἡ *Λούση*, ποὺ διαβάζει κάθε μου φύλλο τέσσερις καὶ πέντε φορὲς γιὰ νὰ τὸ χορτάσῃ· τὸ τρώει! Κι' μοῦ γράφει: «Ὡς τώρα εἶχα τὴν ἰδέα ὅτι δὲν ὑπάρχουν ὡραῖα βιβλία στὴ γλῶσσα μας, παρὰ μόνο γερμανικά. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ὅμως ποὺ εἶμαι σύνδρομήτριά σου, εἶδα ὅτι ὑπάρχουν πολλὰ κι' ὡραῖα ἑλληνικὰ βιβλία». Ὤ, βεβαιότατα! Καὶ λύπομαι ποὺ αὐτὸ δὲν τὸ ξέρουν ἀκόμα ἔλληνες ἐσοι ἔπρεπε νὰ τὸ ξέρουν. Ἐσύ, ἀγαπητή μου, λέγε το σ' ὅσους βλέπεις, σ' ὅσους μπορεῖς

Δώδεκα χρόνια ἔχουν περάσει ἀφότου, ξυπνώντας μιὰ Κυριακή, ἡ καλή μου *Λιλάντα* βρῆκε στὰ σίδερα τοῦ παιδικοῦ της κρεβατιοῦ μιὰ «ἐφημεριδοῦλα μὲ εἰκόνες», — τὸ φύλλο μου, — κι' ὁ μπαμπάς της εἶπε τῶς ἦταν ἡ ἐφημεριδοῦλα της. ἐντελῶς δικιά της, ποὺ θὰ τῆς τὴν πήγαινε κάθ' ἑβδομάδα. Ἀπὸ τότε τὴν ἔβαλε στὴν καρδιά της. Καὶ τόσα χρόνια, δυὸ καλμοὺς εἶχε: Γιατὶ νὰ βγαίνῃ μόνο μιὰ φορὰ τὴν ἑβδομάδα, κι' ὄχι... κάθε μέρα, σὰν τὶς ἐφημερίδες τῶν μεγάλων; Καὶ γιατὶ νὰ εἶναι τόσο μικρή, μὲ ὀχτὼ μόνο σελίδες;... Αὐτὰ θυμήθηκε ἡ *Λιλάντα* ἅμα εἶδε ὅτι τὸ φύλλο πλησιάζει νὰ γίνῃ δωδεκασέλιδο. Ὁ ἕνας καλμὸς τουλάχιστο θὰ λείψῃ. Καὶ γιὰ τὴ συνδρομή, λέει, οὔτε νὰ τὸ συλλογιέμαι: ὅση καὶ νὰ γίνῃ, κανένα παιδί μου δὲν θὰ μάθῃσῃ. — Ἔ, ὅσο γι' αὐτό, τὰ εἴπαμε στὸ πρόγουμενο. Σιγὰ-σιγὰ θὰ γίνουν ὅλα.

Γιὰ τὸν φτωχὸ μαθητὴ ποὺ σοῦ στησε ὁ *Πάνος Χειμαριώτης*, μοῦ ἐστειλαν: Ἱερὰ καὶ Φυσικὴ Ἱστορία ὁ *Ἀνδρέας Εὐθυμιάδης*· Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος, Γεωγραφία καὶ Ἱερὰ Ἱστορία ὁ *Ἄλκης Φλώριας* κι' ὁ ἀδελφός του. Ἂς ἔλθῃ λοιπὸν ὁ *Πάνος Χειμαριώτης* νὰ τὰ παραλάβῃ, καὶ τὴν Ἱερὰ Ἱστορία ποὺ περισσεύει, ἂς τὴ χαρίσῃ σὲ κανένα ἄλλο φτωχὸ παιδί. Τώρα δὲν λείπει, νομίζω, παρὰ ἡ Γραμματική. Ἔ, κάποιος θὰ βρεθῇ νὰ στείλῃ.

Ἄμλες, οἱ Διαγωνισμοὶ αὐτοὶ τῶν καρτῶν κι' οἱ ἄλλοι ποὺ βλέπεις σ' ἰς Μικρὲς Ἀγγελίες, εἶναι ἰδιωτικοί, γίνονται μεταξὺ συνδρομητῶν κι' οὔτε ἀνακατεύομαι σ' αὐτοὺς, οὔτε δίδω ἐξηγήσεις. Ἔσυ, ἂν θέλῃς, μπορεῖς νὰ στείλῃς γιὰ δοκιμὴ ὅ,τι ζητοῦν, (στὴ διεύθυνση ἐννοεῖται ποὺ ἔχουν, ὄχι διὰ τοῦ γκαφεῖου μου). Ἐπίσης μπορεῖς γιὰ κάμμη καὶ σὺ ἕνα τέτοιο Διαγωνισμὸ ὅπως τὸν θέλεις κι' ὅπως σοῦ ἀρέσει.

Ἔνγοῦ τὴ λύπη σου, Κόρη τῆς Ἀρκαδίας. Εἶναι πάντα λυπηρὸ νὰ χωρίζεται κανεὶς δασκάλος ποὺ τοὺς εἶχε τόσα χρόνια καὶ ποὺ τόσα ἔμαθε ἀπ' αὐτοὺς καὶ ποὺ τόσο τοὺς ἀγάπησε. Κανένας ὅμως δὲν εἶναι ἀντικατάστατος. Πάντα θὰ βρεθῇ σ' ἕνα μάθημα ἡ σ' ἄλλο, ὁ ἐπίσης καλὸς καὶ κάποιος καλύτερος. Νὰ ἰδῇς λοιπὸν καὶ σύ, στὸ τέλος τοῦ χρόνου, πόσο θἀγαπῆς τὴν κάποιο γιὰ καθηγήτρια τῆς λογοτεχνίας καὶ πόσο θὰ λυπηθῇς ὅταν θὰ τὴν ἀποχαιρετήσῃς. Τί σημαίνει ἀν δὲν ἔχῃ μεγαλύτερο βαθμὸ ἀπὸ ἑπτά! Αὐτὸ θὰ εἶναι βέβαια γιὰ ὅλες καὶ τὸ ἑπτὰ τῆς, τὸ αὐστηρό, θἀντιστοιχῇ μὲ τὸ ἄριστα μιᾶς ἄλλης ἐπιστέκτερης. Δὲν εἶν' ἔτσι;

Μὲ μεγάλη μου λύπη ἀναγγέλλω τὸ θάνατο τῆς *Δανάης Π. Σεφερλῆ*, τῆς καλῆς, τῆς διαλεχτῆς μου φίλης καὶ πολυαγαπημένης κόρης τοῦ παλιοῦ μου φίλου καὶ συνεργάτη κ. Παναγ. Σεφερλῆ, (τοῦ ποιητοῦ τῶν «Ρητῶν» Chef.) Ἀληθινὰ δὲν βρίσκω λόγια νὰ τοῦ πῶ σ' ἕνα τόσο μεγάλο δυστύχημα! Καὶ συμπληλὰ τοῦ σφίγγω τὸ χέρι.

Ὑπομονή. *Ὅασις!* Τὸ ξέρω πὼς τὰ μαθήματα τοῦ Γυμνασίου εἶναι πολλὰ καὶ βαριὰ· τὸ ξέρω ὅτι ζοσταίνεται καὶ κανεὶς περισσότερο ὅταν εἶναι δυσχερεμένος νὰ φορῇ πάντα μαῦρα, ὅπως ἐσὺ ποὺ φορεῖς πάντα μαῦρη ποδιά. Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ! Ὕστερα αὐτὲς οἱ ζέστες, ὅσο παράξενες κι' ὑπερβολικὲς κι' ἂν εἶναι γιὰ Ὀκτώβρη μήνα, ποὺ θὰ πάνε, θὰ περάσουν! Λένε πὼς τὶς χρωστοῦμε σὲ κάτι κηλίδες ποὺ βγάλε πάλι ὁ ἥλιος κι' αὐτές, καὶ τοὺς σεισμοὺς, καὶ τοὺς κυκλώνες, κι' ὅλη αὐτὴ τὴν παγκόσμια ἀτμοσφαιρικὴ ἀνωμαλία. — Ὤ, ἡ ὅλη τοῦ ἐρχομένου χρόνου θἄναι ἀνώτερη κι' ἀπὸ τὴ φετεινή. "Ὅσο βύσκολο κι' ἂν σοῦ φαίνεται, θὰ τὸ ἰδῇς.

Ζήτημα συνειδήσεως *Μικρὲ Καλλιτέχνη.* Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι δὲν πρέπει νὰ «μαρτυρᾷ» κανεὶς τὸ συμμαθητή του, παρὰ μόνον ὅταν ἐνοχοποιεῖται καὶ πρόκειται νὰ τιμωρηθῇ ἕνας ἄλλος ἀθῶος, — ἔστω καὶ γιὰ μικρὸ πρᾶγμα. — Ἡ ὅταν ἔκαμε τόσο μεγάλο, τόσο βαρὺ σφάλμα, ποὺ νὰ ἐκίνησε ἕλων τὴν ἀγανάκτησή καὶ τὴ ἀποστροφή. Σὲ ἄλλες περιστάσεις καλύτερα νὰ λέῃ δὲν ξέρω, δὲν ἐνδιαφέρομαι, γιὰ νὰ μὴ γίνεται κακός... Παραλλάξ, βλέπεις, πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἀληθείας πάει κι' ἡ ἀλληλεγγύη μεταξὺ συμμαθητῶν, κι' ὁ καλὸς πρέπει νὰ τὰ συμβιβάζῃ καὶ τὰ δύο κι' οὔτε νὰ μαρτυρᾷ καὶ τὰ παραμικρότερα πράγματα, ὅπως κάνουν μερικὰ παιδιὰ ἀπὸ εὐχαρίστηση ἀπὸ χαιρεκακία ἢ ἀπὸ ἀνομία, οὔτε πάλι νὰ κρύβῃ καὶ τὰ σπουδαῖα, τἀξιοτιμώρητα. Τέλος πάντων, αὐτὰ νὰ ἔχῃς ὑπ' ὄψει σου σὲ κάθε περίσταση καὶ νὰ κρίνῃς μόνος σου, κατὰ συνείδησή, τί πρέπει νὰ κάνῃς. Ἐγὼ, βλέπεις, δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ «μαρτύρα τὰ δλα» ἢ «κρύβε τὰ δλα». — Ὁ κ. Ξ. βρῆκε μέτρια τὴ μετάφρασή σου ἐκείνη. Μαρτυρεῖ ὅμως ὅτι ἂν ἐπιμεληθῇς, μπορεῖ νὰ εὐδοκιμήσῃς.

Ὡραίας Ἐπιστολὰς μοῦ ἔστειλαν αὐτὴν τὴν ἑβδομάδα κι' οἱ ἑξῆς: *Ἐλευθέριος Ρουσσάκης, Αἰγόκλημα, Νυμφαία, Τολλα Χρ. Ὀρφανίδου, Ἐλνά, Χαρούμενο Γέλιο, Ἐσμεράλδα, Τραυματίας τοῦ 1913, Αὔρα τοῦ Εὐξείνου, Μηλολόνθη, Κλάρη, Ξανθὴ Γαλανομάτα, Ζαΐρα, Ἀμαζών, Μικρὸς Γλεντζὲς καὶ Κρινόλευκη Νεράϊδα.* — Ἐξετέλεσα τὶς παραγγελίες τῶν καὶ τοὺς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ τῶν λόγια. Σὲ μερικὰ θἀπαντήσω στὸ ἐρχόμενο

ΔΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ὁ Ναπολέων καὶ ὁ Φρουρός» τῆς *Λευκῆς*. Ἀσήμαντο, κι' ὄχι τόσο καλὰ μεταφρασμένο. — «Πληρωμὴ ἀπάντησις» τῆς *Ἀέλλας*. Κι' αὐτὸ γνωστὸ καὶ κακομεταφρασμένο (Τὸ Π. Πνεῦμα ὅμως ποὺ ἦταν γραμμένο ἀποκάτω, νοστιμότατο.) — «Ὁ μικρὸς ἔμπορος» τοῦ *Βυζαντινοῦ Ἀστερου*. Ἀδόκιμο καὶ σὲ γλῶσσα σχολαστική. Σ' αὐτὴ τὴ γλῶσσα δὲν γράφονται καλὰ διηγήματα. — «Ὁ Τσιγγούνης» τοῦ *Κεφαλλονιτάκι*. Τὸ ἀνέκδοτο αὐτὸ ὑπάρχει στὸ «Δὸν Κιχώτη», ἀλλοιώτικο ὅμως κι' ὀρκιτόρο. Γιατὶ νὰ τὸ βάλουμε ἔτσι χαλασμένο; — «Πόθος» τοῦ *Ἀθάμα*. Τὸ πρῶτο καὶ τὸ τελευταῖο τετράστιχο χαλασμένα. Τὰ χαλοῦν ἐκεῖνο τὸ «αἰ γλυκοί» καὶ «ἀχ, γιατί». Ἀφίνω ὅτι καὶ τ

Ἡρωϊκὴν Ρούμελην (ἔλαβα, ἔστειλα κι' εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα·) *Ἄχ, Πόλη* (ξ, πάλι καλά! εἶσαι πολὺ δικαιολογημένη γιὰ τὴν ἀργοπορία σου· οἱ ἀπαντήσεις σου δεκτές· *Ἐργατικὴν Μέλισσαν* (εὐχαριστῶ πολύ· χαίρω πού.. ἡ μαμμὰ εἶναι τώρα καλὰ καὶ θὰ μπορῇς πάλι νὰ μοῦ γράφῃς τακτικά· *Βάρκαν τοῦ Κανάρη* (δὲν πειράζει, ὅσα μπορεῖς· περάστικα ἡ σπίθα, ἂν καὶ θὰ πέρασε πρὸ πολλοῦ·) *Δ. Κ. Σφαέλλον* (μὲ χαρά!) *Ι. Κ. Σλάβην* (περιμένω·) *Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες* (διάστικες, γιατὶ σὲ ὅλ' αὐτὰ σοῦ ἀπήντησα· μόνο πού τώρα ὁ κ. Ξ., πνιγμένος ἀπὸ ἐργασία, δὲν θάχῃ καιρὸ νὰ διαβάσῃ τὸ διήγημά σου· νὰ πῇς τοῦ φίλου σου ὅτι ὁ «Τζὰκ» δὲν εἶναι ἁπλῶς ἕνα «λογοτεχνικὸ» ἔργο, ἀλλὰ θεωρεῖται κι' ἓν' ἀπὸ τἀριστουργήματα τοῦ Daudet, ποὺ ἦταν τόσο ἔξοχος «λογοτέχνης» δεκτές·) *Ἐλπιδοφόρον* (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα·) *Ταρζὰν* (διαβίβασε λοιπὸν στὴν *Μαίρη Πάνου* τὰ συγχαρητήριά μου γιὰ τὸ ἄριστα·) *Ρόδον τῆς Ἐρήμου* (κι' ἀπὸ μιὰ μόνο λέξη ἂν ἀποτελεῖται μιὰ Μ. Ἀγγελία, πάλι 6 δραχμὲς στοιχίζει αὐτὸ θὰ πῇ ἐλάχιστος ὅρος·) *Αὐγήν, Εὐστράτιον Παζινόν* κτλ. κτλ.

Ρα"μόνδον Μπωνέρ, Φαίδραν, Μαρίαν Εὐθυμιάδου (ἔστειλα)· Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *23 Ὀκτωβρίου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 229 Διαγωνισμοῦ.
Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 30 Δεκεμβρίου.)

[Ὅλαι αἱ κατωτέρω Ἀσκήσεις ἐλήφθησαν ἀπὸ βραβευθείσας Συλλογὰς τοῦ 223ου Διαγωνισμοῦ, τοῦ ὁποίου σήμερον δημοσιεύονται τ' Ἀποτελέσματα.]

736. Λεξίγριφος

Ἡ πρώτη κάθε ὁμόνοια χαλάει
Κι' ἡ ἄλλη τοὺς Ὀλύμπιους κερ- [νάει,
Μὰ πῆγε ἡ πρώτη κι' ἤρθε τὴ δευ- [τέρα
Κι' ἀρρώστησαν τὰ στάρια πέρα. [πέρα.

Ξάνθιππος

737. Μεταγραμματισμός

Κακό, φαρμακερό,
Καὶ σύ, γιὰ τιμωρία,
Τοῦ ἀλλάζεις τὸ λαιμό
Καὶ βλέπεις μάπορία
Μεγαλο ποταμὸ
Ποὺ τρέχει στὴν Ἀσία.

Κρινάκι

738. Ἀναγραμματισμός

Τῆς νύχτας εἶμαι γέννημα·
Ἂν μ' ὁποκεφαλίσῃς
Καὶ μάναγραμματίσῃς,
Μὲ πρόβλημ' ἀριθμητικό,
Ἂν ξέρῃς, θὰ μὲ λύσῃς.

Κρινάκι

739. Αἴνιγμα

Τὸ *ἀρσενικό μου πάει* μαζί
Μὲ δοῦκα, μὲ βαρῶνο...
Τὸ θηλυκό τὴν κεφαλή
Στολίζει κι' αὐτὸ μόνο.
Τὸ οὐδέτερό μου, ἀπ' τἄλλα δυό,
Ἀμέσως θὰ τὸ λύσῃς
Κι' ἂν θέλουν κόλλημα, μ' αὐτὸ
Μπορεῖς νὰ τὰ κολλήσῃς.

Μεγάλη Ἑλλὰς

740. Τονόγριφος

Δόξες ἔχω καὶ τιμές
Ὅπως στέκομαι ἂν μάφήσῃς·
Γίνομαι ὄνομα ἀνδρικό,
Ἂν τὸ τόνο ἁπλῶς κινήσῃς.

Κρινάκι

741. Ψαρομόκκαλον

* * * *
* * * *
* * * * * * * *
* * * * * *
* * * * *
* * * *

Νάντικατασταθοῦν οἱ ἀστερίσκοι διὰ γραμμάτων ὥστε νὰ ἀναγινώσκωνται κάτω σειραν: ἀσθένεια, ὄρος τῆς Πελοποννήσου, κάτοικος ἑλληνικῆς χώρας, γεωμετρικὸν σχῆμα, αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης, γυνὴ τῆς Π. Διαθήκης, εἷς τῶν ἑπτὰ σοφῶν, βασιλεὺς τῶν Θηβῶν.

Μεγάλη Ἑλλὰς

742. Σιδηρόδρομος

Α *** Α *** Α *** Α *** Α
Ἔλλειψη τοῦ νοῦ μπροστά·
Δεύτερη, σοφὴ Θεά·
Τρίτη, ἥρωας μητέρα·
Νῆσος μυθικὴ πιὸ πέρα
Καὶ τὸ τραῖνο ξεκινᾶ.

Μηλολένθη

743. Ἐπιγραφὴ ἐκ Τριπλῆς Ἀκροστιχίδος

* * * Τὰ τρία πρῶτα γράμματα ἑκάστης τῶν κάτωθι
* * * ζητουμένων λέξεων νὰ τε-
* * * θοῦν κατὰ σειρὰν εἰς τὴν
* * * θέσιν τῶν ἀστερίσκων καὶ
* * * θὰ σχηματισθῇ ρητὸν τοῦ
* * * ἀποστόλου Παύλου, τοῦ ὁποίου ζητεῖται ἡ ἀνάγνωσις:

1, Θεὸς τοῦ φωτός· 2, Πτῶσις· 3, Θηβαῖος στρατηγός· 4, Δημητριακόν, 5, Ὁ ἀμαθής· 6, Οἰκονομία· 7, Νερὸ καὶ χῶμα.

744. Φωνηεντόλιπον

τ-ν-χρ-νβ-τ-λλ-κ-τ-δ-τ-πρσπ

Ξάνθιππος

745. Γριφῶδες

Ὄχι + Ὄχι = Ναί.

Ξάνθιππος

746. Γρῖφος

Χ Δέων Χ
κι' ἐκεῖ Λύκος!
p p p p p p p λί.

Μεγάλη Ἑλλὰς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

747. Charade

Le premier n'est pas malade;
Le second n'est pas amer;
Graisse commune qu'on peut [manger
On allumer mon entier.

Ξάνθιππος

748-751. Cinéma-Rébus

1.—Φυσαλλίς, σταθμός.
2.—Λαχαναγορά, μαγνήτης.
3.—Γωνία, φράκτης,
4.—Ἰδρώνω, δάκτυλος.

Τέσσαρα ἐθνικά, (κάτοικοι εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν,) γαλλιστί.

Μηλολένθη

752. Rébus

ed
ed ed
V nez Aumale R enx
ed ed
ed

Κρινάκι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 33

511. Μελάνη (μὲ λᾶ γῆ.)—512. Σκύρος - σκίουρος. — 513. Αἴνος-οἶνος. — 514. Βάρκα, καράβ-ι, ἀκριβά. 515.

Δ
ΚΕΑ
ΠΟΛΥΣ
ΓΡΑΦΕΥΣ
ΙΟΥΛΙΑΝΟΣ
ΔΑΡΔΑΝΕΛΛΙΑ

516. ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ (ἀστακός, Τάρας, Ρόκκας, ὅρκος, Κάσος, λόρος, ἀπάρος.) 517-521. Διὰ τοῦ Θ: *Θεός, θῦμα, πάθος, εὐθύς, Κρᾶθις.* — 522. ΜΑΣΣΑΛΙΑ (Μενέλαος, Μλδρίτη, Ἀλσατία, Ἀλάσκα, Κορέᾶ, Δαίδαλος, Θεοδόσιος, Ὀλλανδία.) — 523. Γηράσκω ἀεὶ διδασκόμενος. 524. *Ἐξ ἀνάγκης πολλὰ ποιοῦμεν κακά.* (ἐξ ἀνά, Γκύς, πολλὰ πῖ, οὐ μέν, κᾶ κᾶ.) — 525. Pierrot (pierre, oh!)—526. La voiture (LA, VOIS-TU, RBné.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχέα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

(ΚΣΤ'—718)

Προκηρύσσω μέγαν διαγωνισμὸν ἀγράφων καλλιτεχνικῶν καρτῶν. Συμμετοχὴ δίδραχμος, προθεσμία μηνιαία. Βραβεῖα 2 βιβλία ἐιλεκτά. Δ/σις: Mr Coslis D. Roussas, Rue Ambroise Rallí 20, Camp-de-César, Ramleh (Egypte). Διὰ Δημήτριον Ρουσσᾶν.

(ΚΣΤ'—719)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΠΑΛΙΑΤΣΩΝ

Μάγκα Ἀλάνα (Παπανδρόπουλος ἢ Μαχαίρας, ἤτοι Παπανδροπούλος οὐρά), οἱ «Παλιάτσοι» οὐδέποτε διαλύονται. Ὁ Ἄρης δὲν μᾶς ἔκαμε τίποτε, μᾶς ἔδιδαξε μόνον τὸν ἀφοριτόμυθον τοῦ Παπανδροπούλου χαρακτῆρα. Συμβουλές τῶν ὁποίων ἔχεις ἀνάγκην σὺ κ' οἱ φίλοι σου, δὲν δεχόμαστε!... Πρόεδρος: ΑΣΠΡΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

Διαπλασόπουλα! ψηφίσατε τὸ ψευδώνυμό μας «ΔΑΦΝΟΣΤΕΦΕΣ 21» ὁποψήφ. Δημοψηφίσματος τοῦ 1926.

Δημοψηφίσματος: ΜΑΥΡΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ
Υ. Γ.—Δίδομεν ἔντυπα ψηφοδέλτια.

ΤΜΗΜΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ

Διορίζομεν ἀντιπρόσωπους: Ἡρακλείου: Νυφοῦλα τ' Οὐρανοῦ, Παλαιοῦ Φαλήρου: Μεσημβρινὸς Ἀστήρ, Ἀθηνῶν (6'.) Ἀνδρομέδα.

Ἀντιπροσωπειῶν: ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ

(ΚΣΤ'—720)

Σκλάβα Βασίλισσα, Πέταλον Κρίνου, Ἀφελῆ Γυμνασιόπαι, Ἀολότα, γιατὶ μοῦ καθυστερεῖτε τετραδίακια; Κλαίρη

(ΚΣΤ'—721)

Βιολάντη, τί μοῦπαθες, παιδί μου; Ἀπὸ πότε μὲ φαντάστηκες μέλος τοῦ Συλλόγου «Φαρωώ»; Ἐκτὸς αὐτοῦ μὲ φαντάστηκες κι' ἕνα χαριτωμένο ἀγοράκι σὰν τὸ Γουλιέλμο Τέλλο.

Δὲν μοῦ κάνεις τὴ χάρη νὰ γνωκαλέσῃς τὴν ψευδῆ καὶ σαχλὴ σου ἀγγελία;

ΜΑΡΙΚΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ

(Σημ. Διαπλ. — Καὶ βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ Μαρίκα Δημητριάδου ἀφοῦ αὐτὸς εἶναι ἀγόρι).

(ΚΣΤ'—722)

Ἐυγενικὰ καὶ ἀγαπημένα μου ἀδελφάκια, μὴν ξεχνᾶτε τὸν (ΚΣΤ'—685) Διαγωνισμὸ τῆς ἀδελφούλας Σας.

Μάρβελ, Θέλμα, θυμᾶστε τὴν ὑποστήριξή μου;

Ἔτσι εἶναι. ΡΙΓΟΛΕΤΤΕ, ἔχεις δίκαιο· ἐγὼ ἤμουν ἀνόητη. Πρωγκίπισσα τῶν Ἰνδιῶν, θὰ μοῦ τὰ πληρώσεις ἀκριβά.

ΚΡΙΝΟΛΕΥΚΗ ΝΕΡΑΪΔΑ
(Μαρίκα Δημητριάδου)

(ΚΣΤ'—723)

Κλαίρη, Ταρζάν, δέχομαι ἔπειλα.

Ρόδον τῆς Ἐρήμου

(ΚΣΤ'—724)

ΚΟΡΙΤΣΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
«ΕΥΑ»

Κρινόλευκη Νεράϊδα, Ἀιλιάννα, Σκλάβα Βασίλισσα, Σέλλογε Ὀλυμπίων, Ὁμορφε Διάβολε, Θεισοάτη, θέρμα σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὶς ὄμορφες κάρτες σας. ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΣ, ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΑ, μὴ ξεχνᾶτε (ΚΣΤ'—588). Πιπίνα Σαντέ, Πύργον.

(ΚΣΤ'—725)

Κατεργάρης—Μπέμπης Λιγνυός. Βρές με.

ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ

(ΚΣΤ'—726)

Πρωτομαίνοντας στὸ Διαπλασόκοσμο, χαιρετῶ ὅλους καὶ ἀρχίζω: Δροσερὸ Λουλουδὶ—Κρᾶλη.

ΡΩΜΗΟΣ

(ΚΣΤ'—727)

Βιολέττα τοῦ Βουνοῦ, γελαστηκες καὶ σὺ καὶ ὁ Νάσος ποὺ στὸ εἶπε. (Σημ. Διαπλ. — Ἡ Βιολέττα δὲν εἶναι ἡ Ἀρσακειάς.)

ΒΙΟΛΕΤΤΑ

Ἀποτελέματα Διαγωνισμοῦ: Ἐλλείψει ἀρκετῶν ἀπαντήσεων βραβεύεται μόνον ἡ Σκλάβα Βασίλισσα μὲ «Φώτινο», Βραβευθεῖσα ἂς στείλει ταχυδρομικὰ 3 δραχμὰς εἰς Διάπλασιν, διὰ νὰ λάβῃ τὸ βραβεῖον. Δοιπὸν ὑπερευχαριστῶ.

ΤΑΡΖΑΝ

(ΚΣΤ'—729)

Μέγα Ναπολέων, Ἄσπρος Πολιάτσος Συρκούφ, Ρεζίτα, Ἄγγελε, Βάρκα τοῦ Κανάρη, Γλυκὸ Χαμόγελο, Ἑλληνόπαι, Ναυτόπουλο, Κόρη τοῦ Βυζαντίου, Μικρὸ Λόρδε, Νάτ - Πίγκερτων, ἕνα τετραδίακι σας θὰ μοῦ εἶναι εὐτυχία. Δ/σις: Ταρζάν.

ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΤΑΡΖΑΝ

(ΚΣΤ'—730)

Ἀχ Πόλη, Γιούλη Ἄνθη, Λέλια, Λεῖλα Χανούμ, Σκλάβα Βασίλισσα, Ἀριστοκράτισσα, Γιοῦ - Γιοῦ, Ρολαλὴ Αὐγούλα, Γλυκὸ Χαμόγελο, Βράχε, Ρόδον τῆς Ἐρήμου, Ζενίθ, Βασίλισσα στὶς Παπαρούνες, Κρινόλευκη Νεράϊδα, Στέλλα Βιολάντη, Μάγισσα, Τριαντάφυλλένια, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμὴ θὰ πετοῦσα στὰ λουλουδοστόλισα περιβόλια τῆς εὐτυχίας, ἂν θέλατε νὰ ἀλλάξουμε Μ. Μυστικά. Γιὰ μιὰ ἀνάμνηση. *νὰ περμένω λοιπὸν αὐτὴ τὴ χάρη*; Δ/σις: Γεώργιον Φαγίτσιον (διὰ Πιέριαν Μοῦσαν), Χαρίλαον, Θεσσαλονίκην.

ΠΙΕΡΙΑ ΜΟΥΣΑ

(ΚΣΤ'—731)

Δ.Χ. Ἀρκετὸν καιρὸν ἐφύλαξα τὸ ψευδώνυμόν μὲ νοιχοκυρωσύνην. τώρα πιά... δὲν πειράζει· ἐσένα δὲν σὲ λένε Χρυσούλα.

Ἠλιόβγαλτη

(ΚΣΤ'—732)

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΕΡΜΗΣ»

Διορίζεται ἀντιπρόσωπος Πειραιῶς ἡ Ναυτοπούλα. Ὑπενθυμίζομεν (ΚΣΤ'—681) διαγωνισμόν. Στείλατε ὅλοι. Προσεχῶς ἀρχαιρεσίαι.

(ΚΣΤ'—733)

Μαίναντας κι' ἐγὼ στὴ Συντροφιὰ Ἀρσακειάδων χαιρετῶ Διαπλασόπουλα καὶ Διαπλασοπούλες.

Λαΐδη

Νέος Τιμοκατάλογος

ΤΟΜΟΙ
ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *33* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1925) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 32 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄρραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *5* ὁ ἄρραφος καὶ δρ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *18* εἴτε ἄρραφος εἴτε ραμμένος.

ΤΥΠΟΙΣ ΞΕΝ. Ε. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ 19, ΑΘΗΝΑΙ